

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

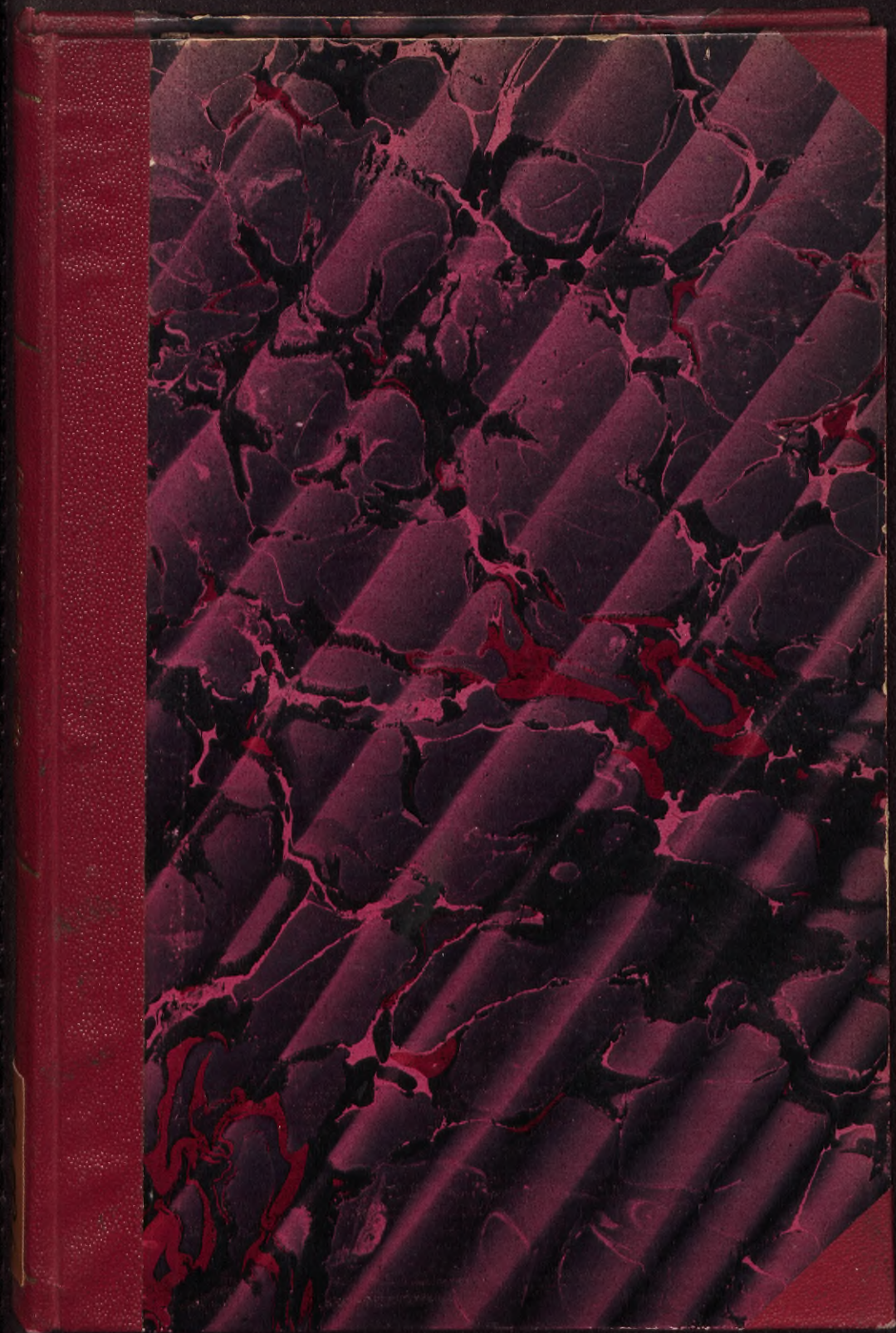
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

UNIVERSITETSBIKLIOTEKET
UMEA

59596

Umeå universitetsbibliotek

✓ 00001588189

59596 Mag

Harp-olåt : visor och sånger i allvar

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

1978-03-07

UMEÅ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

HARP-OLÅT,

VISOR OCH SÅNGER

I ALLVAR OCH LEK,

AF

^{ust}
AUG. CEDERQUIST.

Skänkt av
J. G. HOLMSTEDT.

GÖTEBORG,
Alb. Olsons boktryckeri, 1887.

Till läsaren.

Jag skrifvit vers och jag skrifvit prosa
Om hvad i helsefyr jag fått fatt.
Jag vinterns vindar har sökt att rosa
Och jag har sjungit om stjernennatt,
Om snön, som hvirflar i yster dans,
Om is och rimfrost och — allt som fans.

Jag äskat qvittra, när våren drifvit
Det vinterbarska från oss sin kos,
Och liten visa jag ock har skrifvit
Om sommar'ns första och sista ros;
Midsommarströjd har jag skrifvit om
Och gyllne skörd, som mot hösten kom.

Här har du visornas hela klunga,
Min värde läsare, och jag ber:
Var ej onådig, ty jag vill sjunga,
Ifall jag lefver, mång-många fler:
De äro blommor uti mitt lif —
Må dig de tjena — till tidsfördrif!

FÖRFATTAREN.

Utanför.

Deruppe från våningens rutor
Ses strömma knippor af ljus,
Och nere på snötäckt gata
Man lyss till ett festligt brus.

I disiga vinterqvällen
Ses vandrarne stilla stå
Och blicka mot härligheten
Och lyssna begärligt på.

Se, der står »sömmerskans Calle»,
En sexårig, trasig pilt,
Och skenet från lyktan faller
På anlete, barnsligt mildt.

Hvad kommer det åt dig, parfvel?
Du fryser ju, der du står
Och gapar på festligheten —
Och klockan re'n nio slår!

Kanske du, nyfikne lille,
Vill upp uti festlig sal
Bland hvirfvel af glada gäster,
Vid pass ett halft hundratal! . . .

Drag trasorna bättre kring dig
Och ila hem till din mor,
Som borta i unkna gränden
Vid storstadens utkant bor!

Du vet ej, hvad festen gäller,
Vet ej, hur roligt man har,
Och mor din det vet ej heller,
Fast ändå det är *din far*,

Som uppe i strålande våning
Sitt bröllop håller i qväll —
Gå hem till din fattiga moder,
Du lille pilt, är du snäll!

Den gamle hästen.

På kullerstenlagda gatan,
Som sluttar i stadens gränd,
Jag såg en qväll gamle kraken
För åkarekärran spänd.

Han orkar ej uppför liden,
Trots ansats af sista kraft,
Och trots att åkarn »bereder»
Hans länd med sin piskas skaft.

Ännu en ansats gör kräket,
Men fumligt klumpiga ben
De knippa sig under honom
Och brytas mot kullrig sten.

Han ligger i solkigt remtyg,
Lik flugan i spindelns garn,
Beskådad af svärjande åkar'n
Och några nyfikna barn.

Han är så ytterligt mager —
Och benknotor sticka fram —
Och hudlös i bogträdstaden,
Så det är båd' synd och skam. . .

Det hjälper ej, åkarn rycker
Och lyfter hans långa hals;
Han gjorde en plågsam flämtning,
Men orkade ingenting alls. —

Jag gick, men sporde det sedan:
Den hästen ej gör mer gagn —
Den fördes död ifrån gatan,
Lagd på en bryggarevagn.

Låt se, hur hästkräkets bana
Har varit, hans lefnadskamp,
Tills framför hårdlassad kärra
På kullerstens bädd han damp!

Han dansat som yster fåle
Kring modern på bondens mark,
Han blifvit en välfödd pälle
Och vältamd, sedig och stark.

Han kunde som vagnshäst säljas
Till en säteripatron.
Och sprang då så grann och frodig,
Behängd med finna don.

Ett par år senare speltes
Han bort till grossör i stad:
På ett enda kort han sattes
Vid spelzwüick, så nattligt glad.

Som ridhäst han sedan tjente
Och hölls så pyntad och fin,
Men klubbades se'n ur tjensten
Vid ägar'n's affärsruin.

Se'n drog han bryggarevagnar,
Han byttes på marknad bort
Och skilda ägare hade
På tid, än lång och än kort.

Och tunga sysslor han gjorde,
Men fick bara mager kost
Och slet uti alla väder,
I regn, i storm och i frost.

En dag vid en månadsmarknad
Han stod på vårt fänadstorg
Och köptes för trettio kronor
Af ägar'n i Göteborg.

Och efter ett halfärs slitning,
Så föll han utpinad ned. —
I skratten kanske åt min visa,
Men jag skrattar inte med . . .

På kullerstenlagda gatan,
Som sluttar i stadens gränd,
Jag såg en qväll gamla kraken,
För åkarekärnan spänd.

Ett intryck.

Vid bangår'n man väntar kungen
Och har det så pyntadt och grant,
Och der står tiggareungen
Bland hopen och gnyr om en slant.

I handen hon synes gömma
Re'n en, men ändå hon vill,
Den lilla trasvargen, drömma
Om ännu en gåfva till.

Du stackars liten, till vara
Dig tag, då du slunkit in,
Ty folket är »festligt» bara
Och har blott kungen i sinn'!

— En »peng!» — hon bedjande gnäller
Och lyfter sig upp på tå. —
En hvissling! Pass på, nu gäller!
Kungståget är nära inpå!

Och kungen och plymklädd kedja
Från grönprydd portal sig beger —
Då glömmet den lilla att bedja
Och bara tiger och ser.

Och högt skalla hurraropen,
Och bort rulla vagnarna snart,
Och efter dem rusar hopen,
I trängande, bullrande fart.

Men skuffad omkull blef den lilla
Och föll uppå sandbäddad sten.
För Guds skull, gör henne ej illa
Och trampa ej af hennes ben! . .

Åhnej, nu är rusningen öfver,
Och platsen är folktom igen,
Och icke du snyfta behöfver
Af räddhåga mer, lilla vän!

Jaså, han har råkat försvinna
Den skatt, du i handen höll
Och nu kan du icke den finna:
Din slant — i folkträngseln föll! — —

Från bangården borta är kungen,
Och intet fins qvar som är grant.
Der ensam står tiggareungen
Och gråter och söker sin slant!

Stämningar.

Midsommarfröjd i dal och på höjd,
Klappa, mitt gamla hjerta!
Deltag nu med i ungdomens fröjd,
Glöm både sorg och smärta!
Allvarets gam, som gripit din själ,
Sök för en stund att krama ihjäl!
Tralla du fram en sommarvarm sång,
Dansa nu med kring midsommarstång —
Gläds medan sommar'n varar!

Lägg dig på renen, sammetslent grön,
Skåda mot himlapellen!
Medge, att jord och himmel är skön,
Morgonen, midda'n, qvällen!
Ser du, hur solen guldregnet strör!
Hör du hur fogeln drillar, ack, hör!
Allting pulserar lifslust och fröjd.
Kära min vän, var glad du och nöjd —
Gläds, medan sommar'n varar!

* * *

Så hastigt flygtar minuten,
Och »utför» går strålände sol,
Och prunkande våden bleknar
Uppå moder Herthas kjol.

Det ymniga gräset mejas,
Syrenen har blommat ut,
Och rosorna i rabatten
De efter hand taga slut.

Det suckar tungt uti skogen,
Det prasslar vid löfvens fall,
Och vi stå dystre och undra:
År sommaren redan all?

Du är och blir en kruka.

Jag funnit, att här mången fins på jorden
Så fasligt stor och skräflande i orden,
Men hur han vill trumpeta om sig och slå på puka,
Man finner snart, att mannen är en kruka.

Tål du ej gyckel eller skämtets pilar,
Men grinig blir, om man ej mot dig smilar,
Ej tål i muntra laget, att man dig plär stuka,
Du är och blir, min kära bror, en kruka.

Kan du ej se i hvitögat på sorgen,
Men plär ge plats för den i hjerteborgen
Samt själens skatter upp för hvarje snyltgäst duka,
Du är och blir, min kära bror, en kruka.

Har du en vän, som ord och tro du gifvit,
Men sedan dess *han* mycket ändrad blifvit,
Så, om du det som skäl för löftesbrott vill bruka —
Du är och blir, min kära bror, en kruka.

Om du har samlat litet grand kontanter
Och ett tu tre du råkar spekulanter
Samt låter dessa dina sparda schabrar sluka,
Du är och blir, min kära bror, en kruka.

Ifall du ser en mensklighetens nolla
Sig fräck framför en värdesiffra hålla,
Och, fast du kan, du ej vill bota denna sjuka,
Du är och blir, min kära bror, en kruka.

Om du är skapt att för det sköna brinna
Och fattar eld, så snart du ser en *qvinna*,
Men får en korg, som rent förmår dig förödmjuka,
Du är och blir, min kära bror, en kruka.

Om så det är, att du för mutor viker
Ifrån din pligt och hederns lagar sviker,
I stridens stund dig bak en vän plär nesligt huka,
Du är och blir, min kära bror, en kruka.

Och när det sedan gått derhän omsider,
Att det är slut på jordelivets strider
Och ej vår Herre mer på jorden kan oss bruka,
Vi äro en och hvar en sprucken kruka!

Förlåt!

»Förlåt» jag räknar bland de orden,
Som brukas böra mellanåt;
Det har en vacker klang, och vorden
En hjertenyckel är: förlåt!

Vi fela uti många stycken
Emot hvarann uppå vår stråt,
Och känslor vexla, dito tycken,
Men ständigt tarfvas ett: förlåt!

Svårt kanske är väl att sig böja,
När man sig burit orätt åt,
Men ej förnedra sig, blott höja
Man kan med ärligt ett: förlåt!

Ej alltid tar man sig till vara,
Begår, ty värr, ibland en faûte,
Då är det godt att mächtig vara
Att ge en offerbön: förlåt!

Ut sänder tungan sina pilar,
Hvar pil af gift är stundom våt,
Väl då, när så man sig förilar,
Ha botemedlet: ack, förlåt!

Hur lätt, förr än du det har velat,
En vän du vållat sorg och gråt.
Var mäktig vidgå, om du felat,
Och blygs ej bedja ditt: förlåt!

Hur än vi bråka bland hvarandra,
Vi dra's till sist mot samma stråt,
Och när vi slutat upp att vandra,
Vår sista tanke blir *förlåt!*

Några råd.

Konsten att rätt lefva lifvet
Är ju svår, som hvar man vet,
Dock beror det, det är gifvet,
På hvad sätt man tager det.

Lef, som lefde du för dagen:
Yppigt, godt och elegant,
Tänk, att du, till krona slagen,
Bättre är än hvarje slant.

Roffa till dig sent och tida
Allt, hvad du kan komma vid!
Ge du hin, hvad andra lida —
Du blir rik emellertid!

Står för någon dig i vägen,
Røj den undan, först som sist,
Och var alltid oförvägen,
Der du ej kan bruka list.

Oskuldsblommor bör du bryta,
Trampa dem i smutsen fräckt
Och för dina vänner skryta
Deraf sedan oförtäckt.

Ej du bör på eder spara,
Svär vid heder, det är nått!
Och se'n bör du färdig vara
Bryta eden lika lätt.

Säg städs' ett och tänk ett annat,
Göm ej på en hemlighet,
Med en ed kan du besanna't —
Och lägg till, hvad du ej vet!

Vill du uppåt, mod ej tappa,
På din nästas axlar klif!
När han gagnat dig som trappa,
Du en spark åt stackar'n gif!

Heligt bör du intet skatta,
Aldrig vörda andras tro,
Åt en stackars usling skratta,
Ingen unna fred och ro.

Är du satt att lagen skipa,
Gif den rätt, som mutar bäst,
Och låt lagens järnhand knipa
Hårt, der det dig passar mest.

Dem som lida, svälta, frysa,
Från din dörr du jaga bör,
Inga veka känslor hysa
För den tiggare, dig stör.

När du se'n din bana slutar
Och går med den färjeman,
Som ej tåler, att du prutar,
Dö då lyckligt — *om du kan!*

Krogspegeln.

Det var sent, det var natt —
Jag tror tolf klockan slog —
När uppå Simens krog
Med två vänner jag satt.

Slut var qvällens kalas;
Hvad som minde på stök,
Var blott ångor och rök. —
Kyparn dämpade gas.

Jag mot väggspegeln såg,
Den var ej riktigt klar;
Det ej underligt var,
Föll det mig uti håg.

Ack, du sqvallrande glas,
Hvad du mycket har sett,
Hvilka bilder du gett
Utaf män ikring glas!

Der du hänger på vägg,
Du sett gapande skratt,
Sett en le såder matt,
Sett en mysa i skägg;

Du har kopparnos sett,
Sett en flammande kind,
Sett ett anlet', som vind
Gjort båd' skrumpet och ledt;

Du sett pysen på zwüek,
Han, som, trots mammas ris,
Djerfs på stormannavis
Söka tåla sin dryck;

Du sett lejonet, som
Uppå pengar ej spar,
Trots att råd han ej har
Att såder rumla om;

Du sett mannen, som, led
Just åt hemlifvets strid,
Söker pimpla i frid
Och sin sorg skölja ned;

Du sett ynglingen, som
Af sin käresta nyss
Tog godnatt med en kyss
För att gå — på sitt rum!

Du sett rykande bål,
Du sett blänkande glas,
Du sett glas gå i kras,
När det jublats vid skål.

Gamla spegel, stå kvar!
Här min rock, här min hatt!
Far då väl för i natt!
Jag mot hemmet mig drar.

Josef Jakobson.

Josef, en yngling, så välväxt och fager,
Råkat ta tjänst uti Potifars hus.
Potifar sjelf led af gikt och podager,
Tog sig af nilammad drufva ett rus,
Satt halfva dagar och sof vid sitt krus,
Hade helt sällan en mellanstund ljus.

Svarta slafvinnor han klappat väl fordom,
Men för dem utbrunnen var han dock nu —
Suddig och lurfvig, med stoj och med svordom
Kom han från supgillen hem efter tu,
Vräktes, fast knappast han hörde och såg,
Sådan i sängen, der Potimor låg.

Man kan väl tänka, att gumman i sängen
Låg der och vändades, missnöjd, och lätt
Då kom att jämföra gubben med drängen,
Hurtig och vaken och frisk och komplett —
Då gick i vågor fru Potimors barm,
Ty hon var sydländska, eldig och varm.

Dessutom lär hon sig sjelf ha bedragit,
Fast det ej noga står uttryckt i skrift,
Med att — fast yngre — ha Potifar tagit,
Blott för att rikt liksom ansedt bli gift;
Derför hon sad' till sin snarkande vän:
»Vänt', du, mitt vif, jag tar skadan igen!»

Dagen derpå var herr P. såsom vanligt
Ute i staden och rumlade om;
Händelsevis gick då Josef helt manligt
In och såg bra ut i Potimors rum,
Mutter då glömde sin trögrodde man
Och ropte judiske ynglingen an.

Genast, förstås, han som tjenare lydde,
Gick fram till henne och frågte: »hva' falls?»
Men när hon grep uti manteln, han flydde,
Rädd som en hare, och bara gaf hals.
Halfnaken smet han, gaf manteln i stick,
Varm nog i kroppen af Potimors blick.

Potifars hustru hon var ju en qvinna:
Klart, att i början hon blef litet flat,
Och att den kärlek, som nyss man sett brinna,
Skulle uppflamma i lågande hat.
Barmen den häfdes, hon händerna knöt,
Kramade manteln ihop i sitt sköt'.

Hem kommer Potifar, middag att spisa.
Gumman sig smilande till honom smög,
Och, för att qvalen af missräkning lisa,
Hon kolossalt uppå drängkräket ljög.
Gubben höll på rifva huset omkull.
Josef blef finkad för — dygdighets skull.

Skall jag nu säga min mening om saken —
Vördnad för resten för dygden jag har —
Men om i vår tid det inträffat maken,
Tror jag, en Josef nog stannade kvar
Eller åtminstone, att han »står still»,
Tills han får höra hvad Potimor vill.

När jag sjunger.

Vid morgonstundens ljusning
Min visa sjunger jag
Och slår med glad förjusning
På harpan några slag.

Hvarför jag sjunger sedan,
Det kan man väl förstå ;
Jag sjunger just, emedan
Mig sjelf det lyster så.

Allt, nedanför mitt fönster,
Som kallas världens gång,
Det tjenar mig till mönster
För glad en liten sång.

När det i staden händer
Ett lustigt någonting,
Jag det i visa vänder
Och skickar staden kring.

När här vid stranden gästat,
Fast sällan, landets drott,
Jag händelsen hugfäst
Och lofsånger bestätt.

När hit anländt en diva,
Som firats här med ståt,
Jag ger, hvad jag kan gifva:
En liten visolåt.

När sillen ifrån kusten
I massor här gick till,
Jag sjöng med lif och lust en
Sill-sill-silleri-drill.

När uti qvällen gasen
Har blinkat allt för matt,
Jag tyglat har pegasen
Och mig i sadeln satt.

När stadens fäder tänkte
Så tunga tankar jämt,
En sång åt dem jag skänkte
På allvar eller skämt.

Kom »giftas» på tapeten,
Blef enlevering af:
Tvärt framme var poeten
Och bröllopsverser gaf.

Om sta'ns polis gör bockar,
Om skytten gör en bom,
Allt sådant der mig lockar
Att göra visor om.

Om ståtens gymnaster täfla,
Om roddarn priset tar,
Om folkledarne skrälla —
Jag derom sjungit har.

Om uppå första raden
Teatern synes tom,
Om cirkus är i staden,
Det gör jag visor om.

Jag sjöng om frälsningshären,
Om »Varitén» också,
Om tösen ut på skären,
Om stadens ungmör små.

Om allt jag sjunger ständigt,
Och alltid lika gladt:
Så blir det ett eländigt,
Ett litet »ditt och datt».

Jag ville bara.

Jag ville göra en titt kring jorden,
Det alltid lekt har uti min håg,
Jag ville uppåt till höga norden
Och se, hvad Vega-kaptenen såg,
Jag ville klappa på kalla kinden
En tschutscherqvinna vid midnattssol
Och forska efter, hur nordanvinden
I hemmet har det vid isklädd pol.

Den der kinesiska gamla muren,
Den ville grundligen jag bese.
Jag ville sitta i jungfruburen
Hos snedögd kinamö »uppå the!»
I opirus ville in jag drömma
Mig just på äkta mongolervis
Och blifva buren och leka gömma
Bland dunkla skogar och fält af ris.

Jag ville sitta vid Ganges' stränder,
I dalars djup och på bergens kam
Och uti Indiens sagoländer
I alla riktningar ströfva fram,
I marmorgrottor och palmelunder,
Uti pagoder och hyddor små,
Jag ville skåda naturens under
Och österns sötsaker smaka på.

Turkiet också jag ville gästa
Och supa sultan omkull en qväll
Och se'n med alla hans flickor festa,
Men blott för roskull, ty jag är snäll,
Och gunga fram på Bosphorens bölja,
På turkiskt vis göra dagen glad,
Med Cyperns drufva min gom få skölja
Och se'n på qväll'n ta ett turkiskt bad.

Ibland pilgrimer jag ville traska
En veckas tid i Jerusalem,
Och Jordansvatten jag på en flaska
För husbehof ville hemta hem,
Jag ville resa längs efter Nilen
Och se Egypten i frid och strid
Och slåss en afton med krokodilen
Och klättra upp på en pyramid.

Ja, på kamelrygg jag ville resa
Uti Sahara bland sandmolns ras
Och skjuta lejon och få kinesa
Med karavaner i en oas.
Jag ville äfventyr ha på färden,
I stilla natt och i solhet dag,
Med värsta vildar i hela världen
Jag ville våga ett nappetag.

I stolta Spanien jag ville dväljas
Och plocka drufvor med mörkögd mö
Och höra mohriskas sagor täljas
I klippborg och uppå sagoö.

Jag ville lyssna till mandoliner,
I rosenhäck höra bulbul slå
Och smaka glöd uti blick och viner
Och se på munkar i kåpor grå.

Jag i Italien ville vända
Mig först till påfven, den gamla narr,
Jag å Vesuvius ville tända
Vid sjelfva kratern en färsk cigarr.
I Schweitz jag ville på Alpens toppar
Få klättra fram ibland farlig is;
En verldstads lif uti friska droppar
Jag ville njuta uti Paris.

Den fjerran Vestern ock mig behagar,
Jag ville landa i Newyorks hamn.
Jag ville se, hur ett rödskinn jagar
På prärie eller i urskogs famn:
Jag ville, också, jag ville bara
Se jätteberg och se jätteström,
Och se'n jag ville se Niagara —
Det är en del af min längtans dröm!

Dröm, drömmare, dröm!

Nyss drömde jag en rosendröm,
Och tanken vaggat varm och blid
Mig in i hoppets väna frid
Vid längtans tonström, ljuf och öm.

När daggen sticket perlesöm
På blomstermatta, purpurgrann,
När solen körde eldigt spann
Med gyllenstrålad tøm.

När Necken spelte för sin brud,
När vindfläkt genom säfven smög,
När stjernljus föll från himmel hög:
Mer fager färg, mer välklangsljud.

Ej bjöds deri, än den som njöts
I mina drömmars fagra lund!
Men ack, det var blott en sekund;
Förtrollningen se'n skönlöst bröts.

Säg, har du denna stämma rönt
Som hviskar till dig, ljuf och öm,
Om allt, hvad som är godt och skönt —
Då har du hört dess grundton *glöm!*

Då är det vår.

När barnet slumrar i sin vagga
Och ler så ljuft vid moders kyss
Och lallar ovanf först sitt — mamma
På hvilket denna hänförd lyss:

Då är det vår —
En *barnets* vår.

När ungmön blygt mot älskarn blickar,
När kärlek gror i rundad barm,
När livets skönsta vårbild nickar
Mot rosenkind, så älskogsvarm:

Då är det vår —
En *ungdoms* vår.

När åren silfverströdt ens ljessa,
Och foten stapplande blott går,
När seglaren på tidens bölja
Har räknat sina vexlingsår:

Då är det vår —
En *åldrings* vår.

När världssystemen se'n måst ramla,
Omstörtningensfloden svallat ut,
Och tidens urverk har fått knäppa
Den sista knäppen just till slut:

Då blir det vår —
En *evig* vår.

Kung Davids värmeapparat.

När David var gammal, så står det i skriften,
Han blef inte varm på regeringsbedriften,
Han satt der och hackade tänder och frös,
Blott för han var utan en varmblodig tös.

Från Cypern direkte han hemtat sin drufva
Och eldade på med små glöggar, men snufva
Det fick han ändå, så han pusta' och nös,
Blott för han ej hade en varmblodig tös.

Han låg uti sängen med strumpor och sockar,
Och ofvan på täcket lagts pelsar och rockar,
Och sängfösar'n togs utaf uppvärmd chartreuse,
Men gubben han frös dock i bristen på tös.

Han kunde regera, och det af den svedde,
Och stunder så heta han folket beredde,
Men lefde för kölds skull, som hin varit lös,
I brist på en mörkögd och varmblodig tös.

Den svartbrune tjenaren eldade värre
Och tätade springor, båd' större och smärre,
Men David han huttrade, svor och var bös,
Derför att han saknade varmblodig tös.

Med famntals af ved utaf Libanonceder
Den kunglige fyrmästar'n brasor bereder,
Men kungen han strök i sitt skägg, hvitt som snö
Och sad': »jag förfryser i brist uppå mö!»

En värmnecessär ifrån Husqvarna tog man,
Och pelsen från öknarnes konung afdrog man
Och svepte kring kungen, men luttrig och slö
Satt gamlen och frös utaf brist uppå mö.

Ja, hundrade saker, som en, man proberar,
Men kölden i konungens leder grasserar,
Och darrande handen var kall liksom snö,
Blott för att ej hand han fick ta om en mö.

Till sist, trots att kungen helt när var utbrunnen,
En tanke, i lifläkar'ns hjerna upprunnen,
Blef utförd; man sade: »ej kungen får dö
På grund utaf kyla i brist på en mö!»

Och ut ikring landet ett smakråd man sände,
Som dägliga jungfrur på pulsarne kände.
Och der funnos många, men *en*: ah, mon Dieu!
Skrek kungen helt varm, när han såg denna mö.

Och ungen, den ljuftva, var se'n alltjämt tvungen
Att ligga i sängen tillsammans med kungen,
Och kungen blef pigg och blef glad och blef varm
Af värmapparaten, som låg vid hans barm.

Farväl till min gamla bostad.

I dag skall jag flytta, om det kan er gläda;

Farväl!

Och åt gamla bostaden ämnar jag qväda

Farväl!

I tio år har jag bott qvar i dubletten,

Men nu är jag nödsakad slå till reträtten.

Men sakta och stilla

Jag först måste drilla:

Farväl!

Farväl, gamla kakelugn, som mig sökt värma,

Farväl!

Ej vill jag vid afskedet just dig förnärma,

Farväl!

Men ofta du gjorde mig rent af förlägen,

Ty röken du bolmade rasande vägen.

Som ångskorsten rök du,

Och vedpinnar slök du:

Farväl!

Farväl, lilla fönster, som insläppte dager,

Farväl!

Och lät mig se grannhusets dotter, så fager,

Farväl!

När vintern skönt målade blommor på rutan

Och regnet den piskade hårdhänt der utan,

Det fick ej itu dig,

På din kant höll du dig —

Farväl!

Farväl, gamla hörn, der min säng stått inkilad,
Farväl!
Och der mången morgon jag vaknat uthvilad,
Farväl!
Och der jag har vandrat i drömmarnas riken,
Se'n fattiga lyran jag hängt uppå spiken,
På väggen — just denne,
Som uppburit henne,
Farväl!

Farväl, gamla »högvägg!» till dig ock jag säger
Farväl!
Ej mer mina taflor till prydnad du eger —
Farväl!
Och »hennes» porträtt tar jag nu med det samma:
Det bär uppåt väggarna ej med min flamma. —
Och tak, du grågula,
Af ålderdom fula,
Farväl!

Farväl, gamla dörr, du med släpande gången,
Farväl!
Af mången »god dag» du fått höra, af mången:
»Farväl!»
Hur ofta ditt »handtag» mig sjelf du har gifvit!
Tänk, hur många »gubbar» i mörkret jag skrifvit,
När du ej i regel
Har lyst med din spegel:
Farväl!

Farväl, gamla golf, som så väl vetat draga,

Farväl!

Till tack jag förtrampat dig, svagast bland svaga,

Farväl!

Men nu tar min flyttkarl den sista »mojengen».

— För tusan, min gubbe, du skamfilar sängen!

Far varsamt och sakta!

— Åh, jag ska' mej akta.

— Farväl!

Vattenhalt.

Väl har jag prisat drufvans must,
Men vatten ganska sällan.
Nu har jag dock en hjertans lust
Ta sådant ljud i skällan
Och foga i min visolänk
En liten smula vattenstänk.

Stopp, läsare, var bara käck
Och låt dig icke skrämma,
Ty förr än du får vattuskräck,
I bäcken jag skall stämma
Och hela lutan slå i kras
Och tömma bums ett vattenglas!

Goodtemplarne, som svurit ha
Att aldrig bli i hatten,
Hvad tusan skulle de väl ta
Och pimpla — om ej vatten?
Och om man »saltan bit» förtär,
Förutan vatten står man der.

Och de, som sälja mjölk i sta'n
Och syssla nu med »blannor»,
De utan vatten fingo fan
Så mycket färre kannor,
Ty förr uttorkad blir en ko
Än vattenpumpen, må ni tro.

Och bryggarn, stackars kräket, som
Nu in i karen pumpar,
Rör gift och jäst och humle om
I stora vattensumpar,
Hur skulle denne ölephes
Förutan vatten bli en »knes»?

Om vatten icke finnes till,
Man vackra saker funne:
Då stode Mölndalsqvarnen still,
Och om i staden brunne,
Man ej ett dugg uträttade,
Och brandkårn stod der vackert me'.

Om vatten vi ej visste af,
Obildadt säkert vore
Ångslupsbolaget, och på haf
Ej raska gossar fore,
Ej håller liten älsklig tös
På fästman tänkte, långt till sjös.

Om vatten icke stod att få
I hela vida orten,
Jag undrar, om hvarann vi då
Väl kände blott för — smutsen,
Och tvätterskornas hela hög
Ju till platt ingenting då dög.

Affärer, som i vatten gå,
Dem kunde man ej göra
Och »vatten uppå gåsen slå»,
Det finge man ej höra,
Och vattenhaltig poesi —
För den ni vorö lyckligt fri!

Och Smithens stora bränneri,
Som fylla kan all världen,
Förutan det med sprit uti,
Hvad tusan tunnor är den?
Nej, utan vatten Smithens don
Ej gett mång- mången million!

Och sommar'n blef så lagom glad,
Det vill jag nämna bara,
Då ingen men'ska fick åstad
Till vattenställen fara,
Och giftasmarknaden stod still,
Fans ingen stilig badort till.

Och utan vatten is ej fans
På våra fagra dammar,
Och ej kurtis vid skridskodans,
När ros på kinden flamar. —
Och än för mycket, mycket mer
Mitt lof jag vattnet gerna ger.

Ratsch!

Jag struntar uti det kalaset,
Der man brukar gorsupa blott,
Jag bara vill smutta med glaset
Och ta det, så att jag mår godt.

Jag tål ej att laster förgylla
Med att slå blå dunster i syn —
Ett svin är ett svin uti fylla,
Och skam den sig vältrar i dyn!

Om jag kommer in i salongen,
Jag vill ej mig åbäka der.
I hållningen, sättet och gången
Jag vill vara sådan jag är.

Hvarför skall man läspa och ljuga
Och kråma sig som en kalkon
Och fjäsa och himla och buga
Och kalla det der för god ton?

Jag struntar i ärfda miljoner
Och dem som ses yfvas deråt
Och sådana småsjälspersoner,
Som fått utaf pappa sin ståt;

Men den, som jag ser sjelf arbeta
Och sträfva att lyckan få fatt
Och en smula hut lärt sig veta —
För honom jag lyfter min hatt!

Tre ruttnade lingon ej gifver
Jag för den, som rider uppå
Småfolket, ty bäst som han klifver,
I smutsen han ramlar ändå.

För stjernornas prunkande glitter
Jag aldrig kan småtokig bli.
Den ära, på ytan blott sitter,
Den gör jag små konsterna i.

Att om religionssaker skräna
Och häckla än Per och än Pål,
Till hvad skall väl detta oss tjena,
Då mot ett gemensamhetsmål

Vi sträfva ju alla, och detta
Vi känna så litet dock till:
Att söka och göra det rätta
I endrägt med alla jag vill!

Och sedan vill jag vara glader,
Om jorden sig stälde på kant,
Ty stackare inför Allfader
Vi äro, det visst är och sant.

Bland hopen af stjerner, som vimlar
I rymdernas strålande dag
— Fast vi ej förtjent några himlar,
Vi träffas — så hoppas dock jag.

Min idyll.

I dunkelgröna skogens gömma,
Der ligger väna hyddan min,
Der kan hvar dag jag vaken drömma
Och lugnt hvar afton slumra in.

Väl är min hydda ganska liten,
Men omkring den ett paradiset,
Och inom den har trefna fliten
Inrättat allt på bästa vis.

Der inne lilla vännen sitter,
Men gafvelfönstret öppet står,
Så att hvar ton af fogelqvitter,
Hvar fläkt af blomdoft henne når

Nu ser hon ut, den lilla, ömma,
Och hvilat handen, hvit och fin,
Från arbetet. Hon nyss sågs sömma
På klädningstyg af skär musslin.

Jag ensam hänger i vår matta
Och söker få ett rim på »käck.»
Kom ut, du liten! Nu hon skratta
Så skälmskt ses — Gud, hvad hon är täck!

Nu nickar hon och kommer sedan:
En englanick från himlastrand;
Der ser jag henne allaredan:
En solglimt öfver blomsterland.

Här strax invid i vik så stilla,
Förgyld så skönt af qvallsolsbrand,
Der ligger väntande vår lilla
Förtöjda båt vid lummig strand.

Dit styra stegen nu vi tvänne.
Hvad bryr jag mig om rimmet nyss?
Jag armen slår kring henne, henne
Och glömmar allt för denna kyss! . . .

Seså, nu glider sakta båten
På vattenytan, spegelklar.
Jag är så säll, så nöjd, belåten
Och skall min lycka hålla kvar.

* * *

Ah, hvad var det? Ett skri. Jag spritter
Ur *drömmen* upp och — vaknar, jag:
På ensligt skär jag ensam sitter —
I skärgår'n bortom Längedrag.

En skugga.

Jag kände dem långt tillbaka
För tio år, så omkring,
Då hon blef hans trogna maka
Och tog hans fästande ring.

Hos byggmästar'ns då hon då tjente,
Och han var der verkgesäll,
Och alla bekanta mente,
Att han var flitig och snäll.

Och år der gingo så frida,
Och framtiden log så ljus,
Men rätt hvad det så hann lida,
Tog mannen sitt första rus.

Han älskade barn och vifvet,
Och hemmet han älskade ock,
Men krogen med bullerlifvet
Och arbetskamraters lock

De lade för honom »fällan»,
Som steg för steg han kröp i,
Och mera och mera sällan
Han kunde gå krog förbi.

Och arbetslust han spårar,
Och stråft vardt humöret med,
Och hustruns böner och tårar
Han sköljde i glaset ned.

När veckan lupit till ända
Och han sin aflöning fick,
Det kunde så ofta hända,
Att allt på en krogkväll gick.

Jag ofta hans arma qvinna
Sett väntande ute stå,
I hopp med bön honom vinna
Och honom till hemmet få.

Två veckor nu gått till ända,
Se'n senast jag åsåg det,
Såg mannen sig vredgad vända
Från henne, som stod och grät.

Han gick i kalkiga blusen
Till krogens halkiga brant,
Och hon stod der blek och frusen
Och fick ej en enda slant.

Och hyran var ännu ej gulden,
Och mat uti hemmet ej fanns.
Hon led och *barnen* — och skulden?
Ja, den var *krogens* och *hans*.

O, tusenfaldt jag förbannar
Dig, krog, der förnuft ses fly,
Der vettet, der känslan stannar
Och *menskan* drunknar i dy!

TUNGAN.

Så vidt jag vill minnas, jag förr aldrig har
Om tungan nedskrifvit en sång.
Nåväl, jag till ämne för dagen den ta'r
Och sätter min tunga i gång.

Ej tungsint den blifve, den sång jag består,
Ej tungrodd den flytande rad,
Ej tunga de steg, jag med versfötter går,
Nej, lätt vare sången och glad! —

Det är ju förskräckligt, hvad hon bär sig åt,
Vår tunga, fast liten och smal.
Hon formas till sång, och hon formas till gråt
Och hvissling och oljud och tal!

För hela vår corpus förmyndare är
Vår tunga vid mat och vid dryck,
Och fast hon har „band“, hon rätt sjelfsvåldig plär
Sig visa och full utaf nyck.

Hon allt till sin spets lyckats drifva, minsann,
Är rörlig som trots en gymnast,
Och dansa och hoppa, krumbugta hon kan,
Jämt „fri“, fast hon ändå är fast.

Hon drifver sitt nojs i sitt gomhvälfda hus
Och färdig är jämt drifva spott,
Än suger hon socker, än valkar hon snus,
Hon „vattnas“ och hon lefver flott.

Om skyddande tandgården än finnes kvar,
Om längese'n den ramlat ut,
På henne ej ringaste inverkan har —
Hon utfalla törs och „slå trut“.

Hon kan vara hvass som den flintmängda sten
Och giftig som ormarnes bett,
Men stundom ock smekande, sammetsmjukt len,
Mer söt, än hvad drufva änn' gett.

Ibland hon förnäm önskar spela, förstås,
Och vill ej ett ord kläcka fram,
Men stundom i otid hon slamrar, gu'nå's,
Så att det båd' synd är och skam.

Ibland hon kan vara en smula för lätt
Och sqvallra och väsnas besatt,
Och allt hvad som ögat i smyg hafver sett,
Som torgförbart gods tar hon fatt.

Hon lismar och och hycklar talar så grant
Och advokatyr kan hon med
Och lofvar så rundligt och svär, det är sant,
Och ryter och lemnar besked.

Vid kärleksprat är hon af socker bemängd
Och tumlar med löftena om,
Men stundom, fast hon i allt annat är slängd,
I slikt fall hon dock lär bli stum.

Ja, tungan det är en förunderlig kropp,
Men viktig för oss litet hvar. —
Nu säger min rörliga tunga dock stopp,
Och tand för min tunga jag bar.

~~~~~

MED TIDEN.

Käraste vän, hvad sörjer du för?
Är du förryckt och vriden?
Om du ej allting har som sig bör,
Blir det nog bra „med tiden“.
Håll dig blott lugn och hoppas, min bror,
Så skall du se, att lyckan hon gror
Också för dig — med tiden.

Ar du en stackars fattiglapp, som
Sträfvat gudslånga dagen
Och måste knoga timmarna om
För att få bröd åt magen:
Tappa ej modet, nej, håll blott i!
Arbeta *nu*, så blir du nog fri
Ifrån allt släp — med tiden.

Ar du en bjesse, som lefver godt
Uppå en massa pengar
Och hela dagen roar dig blott,
Har båd' betjent och drängar:
Värdaste, rör på armarna sjelf!
Bränningar ges på lefnadens elf,
Pengarna gå — med tiden.

Är du en stackars surmulen en,
Sök att få bugt med minen;
Höj du beslutsamt hufvudet, men
Sky de der dumma grinen:
Hvad, om du tror dig skapt till tungus!
Strid deremot förutan allt krus,
Glad skall du bli — med tiden.

Är du en smula tölpaktig att
Tro dig förmer än andra,
Städs' har till hands ett halfänigt skratt
Och vill din nästa klandra:
Tag dig tillvara! Sist skrattar bäst:
Din kan bli turen kanske härnäst. —
Skrattet dör bort — med tiden.

Har du en förmån mer än en ann,
Sköter kommandostafven
Och kanske brukar spela tyrann
Mot den som *nu* är slafven:
Vakta dig för att vara för sträng!
Omvända både herre och dräng,
Vet du, det mäftar tiden.

Har du en gumma, trogen och söt,
Rädd var om lilla skatten;
Värda ditt hem och trifs i dess sköt,
Sitt ej på krog om natten:
Än är hon trogen, hjertungen din,
Men, nog en orm i Eden kan in-
Smyga så der — med tiden.

Går det dig motigt, allt hvad du gör,
Hur du dig också vänder,
Syns det som ödet rent satt sig för
Spela dig allt ur händer:
Nä, än hvad se'n, om lifvet är strid!
Hur du än tappar, *vinner du tid*
Och får dock „dö med tiden!“

J MARSTRAND.

Åt Marstrand egnar jag en sång,
En liten enkel sång för stunden,
Trots att besjungen mången gång
Är gamla sta'n på grästensgrunden.

Se, jag far dit emellanåt,
Förtjust uti de salta baden,
Med „Lysekil“, den bästa båt,
Som trafikerar lilla staden.

I söndags for jag dit också,
Men då det blåste käckt på resan,
Så jag såg mången „illa må“
Och uppå däckets stå på näsan.

Jag Marstrand finner riktigt söt,
Den rycker upp sig hvarje sommar,
Och badhuslifvet i dess sköt,
Det frodas immerbadd och blommar.

Jag gamla fästningen besåg
Och satt en stund på brustna vallar,
Och mången „skottkärre“ der låg,
„Förergad“ öfver brist på knallar.

Igenom „Nälsögat“ jag gick —
Förut jag gått på „Lastens bana“ —
Hvad bakom berget se jag fick,
Ej någon obekant kan ana.

Direkt till „Paradis“ jag kom,
Der Evor små i grottor sutto,
Förstå mig rätt, jag menar om
Man också räknar med allt brutto.

När böljan slog mot grå granit
Och sjöng den tusenåra sängen,
Så hörde jag dess tonfall dit
Och kände doften utaf tängen.

I hamnen såg jag båt vid båt,
De präktigaste man kan skåda,
På Alphyddan jag frukost åt
Och värden såg stå vid sin låda.

I stadens badhus blef jag ren,
Och derpå jag salongen gästa'
Och njöt, i kapp med soci'tén,
En „Smittsam“ sång, den allra bästa.

Jag fruar såg och fröknar se'n
Och embetsmän förutan ända
Och löjtnanter ett hundra en
Och många kända och okända.

I staden funnos „klippare“ —
Jag tror det Nilsson var och Ljungen —
Och Marstrandshästen fick jag se,
Den som så ofta är besungen.

Han led af „drag“, jag kunde se,
När som han „höjden“ taga skulle,
Förty han drogs med tunnor tre,
Med någonting till brädden fulle.

En „öfversättare“ jag fick
För roskull bort till Arvidsviken
Och der mot middagsmålet gick,
Serveradt utaf lilla Fiken.

När se'n till sta'n jag återkom,
Jag genom alla gator gnodde,
Och vid hvart fönster, jag slank om,
Der lågo badgäster och „glodde“.

När jag på båten väntade,
Utsatt för regn och vindens stötar,
Jag fick från Koön komma se,
Med „horn“ i blåsten, våra Götar!

Och så blef jag mer glad i håg
Och med min Marstrandstripp beläten,
Trots jag i gungan kom på väg,
På hemvägen med Marstrandsbåten!

KANHÄNDA.

Man sträfvar så tåligt och lefver ett ömkligt lif
Och hoppas det bästa och tåler båd' strider och kif
Och tänker som så:
Må dagarna gå,
Så blir det nog bättre — kanhända!

En utarmad sate, som ej äger kläder, ej bröd
Och dömd synes vara att lida blott sorger och nöd,
Han jägtar ändå
Och tänker som så:
Med tiden blir bättre — kanhända.

En prest hörs predika och ter sig så mån om din själ.
Han dig vill förbättra och visar dig vägen så väl;
Han ber dig: vänd om!
Var *trogen* och from! —
Fast sjelf han dock *tviflar* kanhända!

En girigbuk gnider, har ro hvarken dag eller natt
Och jublande räknar procenten och ser på sin skatt;
Han kistan har full
Af rödaste gull,
Som ärligt han samlat — kanhända.

På sjukbädden ligger du, skröplig och aftärd och
svag,
Dig läkar'n besöker så slitigt, hvarendaste dag,
Och lofvar dig, att,
Fast pulsen är matt,
Du skall blifva botad — kanhända.

Du bygger på vänskap, så ädel, så pröfvad och stor,
Och lägger dig ut för din vän och din trofaste bror.
Det får du igen:
Han minnes dig se'n,
När *väl* det går honom — kanhända.

Du älskar en qvinna, den fagraste uppå vår jord,
Och aldrig i verlden du tror, hon kan svika sitt ord;
Dig har hon blott kär,
Och trogen hon är
Och sjelfvaste dygden — kanhända.

Du håller så mycket på allt, hvad förträffligt du gjort;
Om ditt „goda hjerta“ så mycket i bygden man sport:
Att dock, när du dör,
Tillfyller det gör
Hos himmelens portvakt — kanhända.

Du hoppas få lefva åtminstone hundra år
Och känner — trots åren — dig jämt som i ung-
domens vår;

Du mod har i barm,
Din puls slår så varm,
Och döden lär dröja — kanhända!

~~~~~

HIVAD ÄR VÅRT LIF!

Jag tänker ofta uti mörka stunder,
Att lifvet endast är en usel dröm,
Att men'skan skapats, dömd att duka under
I vågorna på lifvets vilda ström.

Jag tänker ofta, lifvet är en saga,
En dunkel saga, som sig täljer sjelf,
Det är en bölja, som hörs brusa, klaga
Mot dystra stränder uppå lifvets elf.

Jag tänker, lifvet är på högsta höjden
En flyktig skugga, hägring stort som smått,
Att men'skonöden, lusten, nöjet, fröjden —
Ja, men'skan sjelf är just en skuggbild blott!

Jag tänker, lifvet är ej något annat
An idel strid och åter kamp och strid,
Och hvad man vill och hör och skall och kan, att
Det är en strid vårt hela verk och id.

Jag tänker, lifvet endast är en gåta,
Att också men'skan blott en gåta är,
Att, då vi älska, hata, skratta, gråta,
Det blott är dunkla gåtor allt det der...

Men, när jag uti mera ljusa stunder
En tanke fäster uppå lifvets gång,
Ser hän mot skog och fält och gröna lunder
Och tjasas utaf härlig fågelsång;

När jag ser blomfält, gyllne skördar gunga
För ljumma vindar uti sommarqväll,
Ser åskan utur molnen härligt ljunga,
Ser regnets fall från skyhöljd himlapell;

När jag i vinternatt ser norrskens flamma,
Ser tusen stjernbloss praktfullt stråla ned,
Då måste likväl blygt min tunga stamma:
Vår verld är skön, och skönt är lifvet med.

När jag ser minsta sparfven få sin föda
Och ser, hur allting går med säkra steg,
Ser jorden år från år ge riklig gröda,
Ser ymnig sol och regn på bondens teg; ...

När jag ser strida, varma tårar falla
På svarta kistan i en öppen grift,
En silfverhårig ödmjukt ser åkalla
Den gud, som styrt hans hela lifs bedrift;

När jag ser tigger'n, hur han vänligt räcker
Åt arma brodern sista betan bröd,
Hans frusna kropp med egna slarfvor täcker
Och *löder* sjelf, men ändå *lindrar* nöd;

När jag ser men'skotro och men'skodygder,
Och när jag spårar städs' en mild försyn,
Som leder allt på jordens låga bygder
Och äfven styrer verldarne bak skyn:

Då tänker jag, att lifvet är ett *under*,
En „skolgång“ bara, som man satts uti,
En förgård till de hoppets sälla lunder,
Der lifvets *gåta* en gång löst lär bli.

EN HVISKNING BLOTT.

I skolan sutto vid hvarann
Jag och kryddkrämarns Wille.
En riktig dummerjöns var han,
Och jag just intet snille.

Men hur det var var, jag mången gång
Med hviskning honom stödde,
När lexan var en smula lång
Och nett hans öron glödde.

Isynnerhet när kristendom
Man skulle ur oss plocka,
Var Willes skalle rysligt tom,
Och trögt gick skolans klocka.

Och Wille var för svag i tron
Och Schartaukat'kesen,
Och pastorn, som ej gaf pardon,
Höll på ett „högre väsen“.

Att rätt beskrifva Lurifax
Och måla ut vår Herre,
Deri ej Wille egde flax,
Och jag fick hviska värre.

Men hur det var, kom Wille fram
Och tog omsider — „presten“
Och känner nu båd' Gud och „Skam“
Och mycke' mer för resten.

Nyss jag och Wille stötte hop
Helt *en passant* på gatan
Och jag gaf till ett glädtigt rop:
— Nej, se på sjelfva satan!

Jag ville springa i hans famn
Och hjertligt trycka handen,
Men mörk han stod der som en hamn
Från sjelfva skuggolanden.

— Lättsinnig såsom fordom; än
Du är dig lik, jag finner. —
Så mumlar nu min gamle vän,
Af „helig“ afsky-brinner.

— *Jag* är mig lik — jag svara' då —
Men *du* fått mulen panna;
An hviskas i mitt hjertas vrå
Om gamla minnen . . . Stanna!

O, *tempora mutantur!* Gick
Han bort att själar fiska
Och hade ej en afskedsnick
Åt den som fordom *hwiska!*

DET ÄR FUSK.

Uppå tidsvägens svall jag vräks fram i vår värld.
Jag har sett mig omkring på den svindlande färd;
Lifvets gång må man rosa — ja gerna för mig! —
Jag vet dock, hvad jag sett på vår vexlande stig:
Det var fusk.

Jag sett spränglärde män, som känt stjernornas gång,
Som i hafven gjort rön ibland alger och tång,
Som känt växter och djur och metallernas halt,
Som mätt djup, räknat höjd och ha forskat i allt —
Det var fusk.

Jag sett penningens magt sprida bländande glans,
Jag sett narrar, som guldklangen drifvit till dans,
Jag magnater sett bo uti prunkande slott
Och sett firade veklingar, som lefvat flott —
Det var fusk.

Jag sett medgångens kelgrisar stiga i rang,
Få befordran och rykte och namn, som ha klang,
Sett dem växa i makt och så högt stå i rop
Och så stolte se ned uppå småfolkets hop —
Det var fusk.

Jag sett andlige män, med sin sursöta min,
Som till vidunder målat vår Herre och hin,
Som sökt dana hvar't människobarn till tungus,
Och som med sina dankar sökt lysa som ljus —
Det var fusk.

Jag sett strålande mö, liksom liljan så skär,
Med en blick, blid och klar, såsom solstrålens är,
Med en stämma så skön, som serafharpans tros,
Och så dygdig och ädel och trofast derhos —
Det var fusk.

Jag sett yrande fröjd uti nöjenas brus,
Jag sett skummande perlor i bräddade krus,
Jag känt trofasta handtryck i frimurarsal,
Jag hört klingande fraser och blixtrande tal —
Det var fusk.

Känn ditt värde, min vän, och sök "känna dig sjelf,"
Och fritt gunga framåt uppå lefnadens elf;
Men vill ljuset du se uti rent majestät,
Så fins ingen på jorden, som visar dig det
Utan fusk!

DET ÄR KONSTEN.

Konsten är ta lifvet gladt,
Medan man på jorden traskar,
Ty *då* tiden går, ja raskar
Undan riktigt, rent besatt.

Konsten är att endast le,
När som narrar högljudt skratta,
Åt hvad ingen klok kan fatta
Eller ingen klarsynt se.

Konsten är att vara stolt,
Adelt stolt och aldrig krypa,
Ej tro läppar, som jämt drypa
Utaf smicker rent förbåldt.

Konsten är att i gladt lag
Varsamt bilda länk i ringen,
Och när mjödet skummar kring en
Ej „bornera“ med sitt *jag*.

Konsten är, ifall du ser
Mensklighetens nollor hinna
Mål, som blott förtjenst bort vinna,
Att du tiger blott och ler.

Konsten är att varsamt tro
Uppå löften och på eder,
Aldrig ta som borgen — heder;
Aldrig låta tvifvel gro!

Konsten är, om man har mynt,
Att ej slösa och ej gnida,
Känsla ha för dem som lida
Och ej ockra oförsynt.

Konsten är, om man är arm,
Tro försynen, ärligt sträfva,
Af sig sjelf med stränghet kräfva
Hederns guld, gömdt i ens barm.

Konsten är, om lyckan ler
Mot en, förr'n man vågat ana,
Ej mer djerft mot höjden spana,
An man ock törs skåda *ner!*

Konsten är, i livets strid
Lida tåligt, hvad man lider,
Aldrig lipa, hur det svider,
Hoppas på en bättre tid.

Konsten är, ifall du fått
Re'n en söt och trogen maka,
Att din lilla skatt bevaka
Ömt, men aldrig svartsjukt blott.

Konsten är ta kärlek lätt,
Att man är beredd på korgen:
Ej på glänt bör hjerteborgen
Stå just för enhvar kokett.

Konsten är, ifall om svek,
Afund och förtal du möter,
Att du dig derpå ej stöter,
Står mot stormen som en ek.

Konsten är att oförskräckt —
Men ej öfverdådigt — vandra,
Flärden hata, lögnen klandra,
Strida mot allt lågt och fräckt.

Konsten är, då det blir qväll
Och vårt lifsljus börjar flämta,
Att från ljusets urhem hemta
Ledning upp till fridens tjäll.

VALLGOSSEN.

Har du hört, hur invid muren
Kring en utmark mången stund
Liten vallpys, dold mot skuren,
Sjunger glädt af hjertans grund?
Eller sett, då solen lyser
Varmt på pilten, hur (som kung
Stolt, ja mera stolt) han myser,
När på tufvan utaf ljung
Han ses blicka kring sitt rike
På en hjord, som dagen om,
Underdånigt utan like,
Betar stillsam, nöjd och from?

Herdeväskan under armen,
En stor staf ej heller glömd;
Hvisselpipan invid barmen
Under slitna jackan gömd.
Uti stöfveln, svåra sliten,
Gömmes endast höger fot,
Men den venstra, väderbiten,
Ta'r en söndrig träsko mot.
Genom slitna byxens lappar
Blygs ej framstå bara knät,
Och för stora västens knappar
Tjena pinnar! Hvad gör det?
Mössan, skärmen tid och annan
Fått en refva, mist en bit,

Hvarigenom omkring pannan
Luggen ter sig, lindrigt hvit;
Kinden brun och väderbiten,
Handen ännu mycket mer. —
Se der bilden utaf liten
Herdepilt, jag här dig ger!

Tro mig! Från palatsen ner till tjällen
Mången skulle önska slumra så
Lugnt, som pilten gör i sena qvällen
På sin halmbädd i sin mörka vrå!

GAMLE ADAM.

Adam, den stackarn, på tusende vis,
Ar sedan länge besjungen:
Mera af tadel han fått än af pris,
För hvad i paradisdungen
Han tog sig före i oskuldens dar,
Innan han drömt sig bli allas vår far.

Men jag till dem aldrig sälla mig vill,
Som öfver gubben bröt stafven;
Han hade ej mer att hålla sig till
An det som Evamor gaf'en —
Lefva han måste i helgd och i tukt
Och bara mumsa på hemammad frukt.

Aldrig på klubben han suttit en qväll,
Aldrig sett Ibsens skön Nora,
Aldrig han läst någon bok af Wicksell,
Aldrig sett „Mödrar“ på Stora' —
Endast *en* qvinna den stackarn fått se,
Kände ej andra ens par renommé.

Aldrig i P. B. han tagit en grad,
Och af musserande drufva
Aldrig vår Adam sig känt litet glad,
Och inga smägtandel, jufva
Blickar af högbramad Hebe han fått,
Och rendezvous-vägar aldrig han gått.

Tuting på qvällen han heller ej drack,
(Toddyn var då ej uppfunnen),
Han inom läpparna tuggbuss ej stack,
Hade ej pipa i munnen,
Paradis-„blad“ för att läsa uti
Gafs ej, i brist på centraltryckeri.

Ej uppå ridtur, ej vagnstur han for,
Kunde ej jaga en hara,
Kunde ej sätta sig på sitt kontor
Och räkna brutto och thara,
Ej på biljard kunde gubben få gå
Och ej ens „svinrygg“ på käglor få slå.

Ej fick han springa för valbestyrs skull,
Fick ej till riksdagsman väljas,
Han ej med någon fick dryfta om tull;
Och utaf svartsjuka qväljas
Kunde ej Adam, ty Eva, fast varm,
Kunde blott *en* man få trycka till barm.

Således, undra ej på ett gudslån,
Om stackars Adam, det våpet,
Inför sin Eva der stod som en fån
Och ej bjöd: „der skall stå skåpet!“
Sysslolös, svag och ej pröfvad i lif,
Lydde han slafviskt sitt knipsluga vif.

DU ÄR EN SLÖSARE.

Du slösat har, min kära bror,
Med helsans kapital,
Och därför sjukdomsfrö't nu gror
I dig och du är skral.
Det har du för du slösade,
Så vidt som jag kan se!

Du slösat med ditt snilles mått
Och roat vänners lag;
Nu tyck's du deklinerat smått,
Och snillen för i dag
Ta lofven af och dig bele —
Allt för du slösade!

Så stinn din börs var forna dar
Som mage, prosten bär,
Men nu den kassafeber har
Och björnanfäktad är.
De flydda minnen kanske ge
Det svar: du slösade.

Du slösade med pengar, du,
Då du var dum och kär,
Åt fästmön, som nu är din fru
Och bara tär och tär —
Du slösaranlag lyckats ge,
Som fästman, frun, kanske.

Du slösade med vännerna
Och höll dem inte kvar,
Nu redan de sig börjat „dra“,
Och snart du inga har —
Enstörigt lifvet skall sig te,
Blott för du slösade.

Ja, slösar gör man alla dar,
Det göra du och jag,
Med allt det goda, som man har;
Men menskan är ju svag. —
Sex vers jag härom ville ge,
Att ej bli — slösare!

~~~~~

EMMA FÖRR OCH NU.

Hon var fattig och arm,
Utan far, utan mor,
Gick med kippade skor
Och med halfnaker barm.

Ofta nog led hon nöd —
Hon var späd, hon var rädd
Och i trasor blott klädd,
När hon tiggde om bröd.

Om det hände ibland,
Ett par slantar hon fick,
O, min gud, hvilken blick,
När hon tryckte ens hand!

Hon var nöjd. Hon var säll,
Och hur flög hon ej brådt
Med den slanten hon fått
Hem till mormoderns tjäll!

Tiden gick. Hon blef stor,
Blef en dam af „half verld“ —
Nu hon lefver i flärd,
Klädd i siden och flor.

Hatt hon nu lagt sig till,
Bor i våning så nått,
Lefver godt, lefver lätt
Och har allt, hvad hon vill.

Fordom slantar hon fick
För en armodets tår —
Nu hon sedlarna får
För en smäktande blick...

Gamla mormor blef glömd —
Snart hon slumrade af;
Emma såg ej den graf,
Der den gamla blef gömd.

Dock hvad är nu till sist
— Den som vill gifve svar! —
Allt det Emma nu har
Emot allt, hvad hon *mist!*

] SOMMARDAG.

Slå friskt mitt hjerta, slå raska slag
Och pulsar, glömmen ej glöda!
Nu är i Norden det sommarlag,
Och ljus och fägring ses flöda
I ymnigt mått ifrån alla kanter,
Från djup och höjd, uppå slätt och branter
I sommarlag.

Så högt står solen på himlens pell
Och strör sitt guldregn mot jorden,
Ja, ända hän upp till lappens tjäll
Hon drifvan smält uti Norden,
Och allt på jorden af lifslust spritter
Vid menskojubel och fogelqwitter
En sommarlag.

Små bäckar sorlande dansa fram
På grönväfd, blomstickad matta,
Och silfret yr emot trädens stam
Bland kullerstenar, så glatta,
Och svärmska myggor i qvällens timma
Lätt tråda dansen och muntert stimma
I sommarqväll.

Och gröna skogen står lik en ram
Kring insjöns vattrade spegel;
Och svanen gungar så stolt, men tam,
Och ser mot svällande segel,
Som tillhör farkoster, hvilka glida
I stilla mak både sent och tida
I sommarlag.

Och biet surrar kring blommans kalk,
Och lammet bråker och hoppar
Och hög och glada och lysten falk
Högt ofvan skogsträdens toppar
På trygga vingar i rymden simma,
Och hvita kyrktorn mot solen glimma.
I sommar dag.

Och lärkan slår sin bekanta drill,
Och göken tonar i skogen,
I täppan frodas båd' kål och dill,
Och rågen börjar bli mogen.
Vid vattendragen der öfvas mete,
Och uti hagen gå kor på bete
I sommar dag.

Kring nejden ljuda båd' horn och lur,
Friskt sånger klinga i skogen,
Och orren spelar i gran och fur,
Och frukten börjar bli mogen,
Och flitigt samlar hvar idog humla,
Och ystra barn uti gräset tumla
I sommar dag.

EN "LIFVAD" VÄNDNING.

Jag gjort det rön, att på min stig
Så mycket motigt var;
Men städs' jag sökte lugna mig
Och hopp om „vändning“ bar.
Nu i mitt lif det häromda'n
En vändning skedde ock,
I det en skräddare i sta'n
Har — vändt min öfverrock!
För nöje skull jag här beskref,
Hvad stort som mig har händt:
Att när som rocken omvänd blef,
Blef också *lifvet* vändt.

SOMMARQVITTER.

Nu ha vi sommar och fagra dar,
Och Maj har löfskrudat lindar,
Och solen gassar från himmel klar,
Och ljumt sydvestliga vindar
Kring fälten dansa och grönskan smeka,
Och fåglar sjunga så gladt och leka
På grönklädd gren.

Och skeppen dansa på ocean
Med silfverstänk framför bogen,
På solig vik gungar stolt en svan,
Och bonden sjunger vid plogen
Och gläder sig uti hoppets ljusning
Och tänker framtidsvarmt med förtjusning
På gyllne skörd.

Och skatan timrar uppå sitt bo,
Och ladsvalan hon murar,
Och uppå åkern ses haren gno,
Och trastar slå uti furar,
Och uti hagen ses hjordar beta,
Och ner vid insjön små pysar meta
Och sjunga gladt.

Och ut på landet hvar liten vrå
För sommargäster man rustar,
Och klokt gör den, som kan ha det så,
Som sig på landet förlustar.
Jag sjelf har hyrt mig af fiskar-Pelle
Ett anspråkslöst litet sommarställe
På Långedrag.

När solen bergas, I sen mig der.
På mossig klippa jag sitter
Och kikar på, hur bland tång vid skär
En lifsfrisk fiskparfvel spritter;
Och när försåtligt jag kastar kroken,
Gör fisken icke — den kloke token —
„En mask för när“.

Om ifrån staden en vän jag ser,
Som kommit med sista båten,
Jag min „kinessofa“ honom ger,
Ifall han ser sig belåten
Att derpå sträcka sig öfver natten,
Se'n vi fått bada i salt och vatten
Och tutat smått.

Och da'n derpå, innan „Horn-Per“ gnor
Och efter tofflorna letar,
Jag med min vän utåt fjorden ror
Och lilla hvitlingen metar. —
När frukostfångst vi fått upp ur djupen,
Vi fara hem och ta lilla supen —
Förstås, i smyg.

~~~~~

DET KNALLAR OCH GÅR!

Hej, dunkom och lefvom, det knallar och går,
Och månen är halfgängen redan,
Och festlig Lucia för dörren nu står,
Och tolf dar till Jul ha vi sedan,
Och den lilla tiden går hastigt, jag spår —
Hej, dunkom och lefvom, det knallar och går!

Hej, dunkom och lefvom, fast himlen är grå
Och dagarna äro så korta
Och solen ej högt uppå hvalfvet törs gå,
Men dröjer i östern der borta;
Lättfotade flinga, som snödansen trår,
Och vintern den friska, han knallar och går.

Hej, dunkom och lefvom, då marken blir täckt
Af tre quarters drifva så fager,
Då frustande springare, eldigt och käckt,
De slädsatte ungmörna drager,
Och hurtig en körsven på medarna står:
Hej, bjellklang och leben! det knallar och går!

Hej, dunkom och lefvom för „julebestyr!“
Jag vill ej en panna se mulen
Och vill, att en hvar icke mödorna skyr,
Att alla få trefligt till julen.
Julklappningsmaskinen nog arbeta får,
Men tröttnen ej, ungmör: det knallar och går!

Hej, dunkom och lefvom för den som gör godt!
Ja, lefve de fattiges vänner!
Den lefve, som jämt för de eländas lott
I barmen ett klappande känner;
En gång ju en hvar som en fattiglapp står,
När dagen är all — och den knallar och går!

Hej, dunkom och lefvom båd' ovän och vän,
De Per eller Pål nu må heta!
Ett tredubbelt lefve se'n för hvar och en,
Som uppå sin plats ses arbeta;
Men den intet lefve, som dank en endast slår —
Bäst är det att genast han knallar och går!

Hej, dunkom och lefvom för hans majestät
Och dunkom för dem som fått vassen,
För Rydberg, Snoilsky och hvar en poet,
Som rider med snille pegasen!
Och lefve hvar mö, som ackorderna slår
På flygeln! Så gerna man knallar och — går!

Hej, dunkom för höfdingen uti vårt län
Och för stadsfullmäktigeringen
Och för militären, befäl och gemen,
För lagmän, som sitta på tingen;
Och så för polisen, vår utvalda kår,
Från Elliot till — den som knallar och går!

Hej, dunkom för herkuliskt dunkande smed,
För snickarn, som dunkar på bräder!
Hej, dunkom för köpmannen, skomakar'n med
Och skräddar'n, som „kritar“ oss kläder,
Och brygggar'n, och krögarn, som ännu väl står,
Men hörer till folk, som snart knallar och går!

SE GLAD UT!

När andra klaga, då skrattar jag:
Förstå mig rätt! Om det gäller
Blott hvardagspjunk utaf sådant slag,
Som räknas för bagateller. —
Se då, fördubble mej, jag kan fatta
Hvarför en glad själ ej skall få skratta
Ha, ha, ha, ha!

Om här inträffar en mulen dag,
Mig man ej mulen skall märka.
Är då ej skäl i, det frågar jag,
Att qvittra gladt som en lärka?
Hvar mulen dag mig för resten lärde
Att åt en solig ge mera värde —
Så tycker jag.

En vän jag har, som hörs klaga jämt,
Att penningar honom fattas,
Men jag har sagt honom det bestämdt,
Att penningen icke skattas,
Om man för den icke nödgas sträfva —
Och utan sträfvan, hvad är att lefva?
Det frågar jag!

Jag har en granne, en rolig en,
Som skuldfritt stenhus här eger
Och har i bankerna pengar se'n,
Men, tro mig dock, när jag säger:
Så godt som jag kan ej arme saten
Om natten sofva, och knappast maten
Han unnar sig.

En hör jag klaga, som tandvärk fått,
En ann' med magen för fejder,
En läspar, att han ej sofver godt,
Fast han har dunbädd af ejder,
En för en snufunge jag hör svärs,
Och en sin tuting ej kan förtära
Med smak som förr.

En klagar öfver, att styfvern ger
Blott fem procent till hans fromma,
Och en att hyrorna ha tryckts ner
Och våningarna stå tomma,
En ser jag angripen utaf sorgen,
Blott därför att han fått lilla korgen
Utaf en tös.

En gammal ungmö i går jag såg,
Hon rakt var öfver sig gifven,
För hennes pudel på kudden låg
Och liksom krasslig var blifven.
En liten fru jag i pingst såg gråta,
Derför att hon då ej kunde ståta
I ny habit.

Men jag er frågar, om allt det här,
Som jag i hast fått andraga,
I sjelfva verket tillräckligt är
Mitt goda lynne bortjaga?
Nej, ta mej „Glunten“ och hans „magister“,
Om jag ett ögonblick därför mister
Ett gladt humör!

~~~~~

KALLPRAT.

Tre dar
Å rad
Jag var
Så glad,
För vädret var så härligt:
Men bom!
Det slöt.
Regn kom
Och flöt
I strömmar rent besvärligt.

Vi gå
I dy
Och få
Ur sky
Kallduschar allt emellan.
Vår pa-
raply
Må va-
ra ny,
Tror ni han håller — sällan!

Ty bäst
Man går,
Sydvest
Man får,
Som rifver som en galen;

„Skorste-
nen“, pen,
Vi se
Gå hän
Bums uti hamnkanalen.

Och hvad
Mer sker?
Jo, vad
Man ser,
När damerna spatsera:
I blåst
De små
Ha måst
Det så
Ju merendels rängera.

Och ä-
karne,
De brå-
karne,
De fara vildt i lorten.
Poli-
sen snällt
Står bi —
Han stält
Sig uti skydd af porten.

Droskkusk-
arna,
I rusk
Så bra,
De ha en liten hydda.

Mot bläst
Och slask
Vaktpost
Så rask
Kan sig i kuren skydda.

„Fläskprin-
sarna“
Sig in
Nog ta
I „stånd“ när regnet härjar,
Och tjock
Fiskfru
Har ock
Skydd ju —
I „Fiskhall'n“ hon sig bergar.

Dock en
Jag sett,
Som än
Man gett
En grönsaksplats så dålig;
Om fan
Är lös
I sta'n,
Vår tös
Från Hisingen får tålig

Vid korg-
arne
Till borg-
arne
Försälja sin persilja,

Sin lök
Och dill
För kök —
Och vill
För henne nu jag gilja!

OKTOBERFLYTTNINGEN.

Oktoberflyttningen är, dess bättre, nu öfver,
Och uppå gatan man ej „förtörnas“ behöfver,
Sitt pick och pack en hvar fått köra och draga
Emellan Masthugget, Staden, Liden och Haga.

Och bärarlaget har tjenat gräsligt med schaber,
Och många gubbar ha „lyftat“ blott för en knaber,
Och skurmadamer ha kunnat hackor förtjena
Med att tamburgolf och förstugor göra rena.

Och pengar kostar det, hur man också sig vänder,
Såframt vid flyttning man ej har två tomma händer,
Men den blott eger sin stöfvelknekt och sin pipa
Att flytta med sig, han ej behöfve att lipa.

Och gamle värden, han bara „synar“ och blänger
Och svär i skägget, för det att vägen man stänger,
Och misstror gör han, att man en dörrnyckel „snyter“;
Men nya värden han ter sig vänlig och nyter.

Så snart man hunnit sig sedan väl installera,
Det gäller genast att grannarne observera
Och forska ut, ifall man utan att kifvas
I godt förstånd kan under tak med dem trifvas.

Jag har en vän, som nyss jag hört har berättat
(Ja, oss emellan, han bad mig nedskrifva detta)
Hurledes han har det, se'n han flyttat från staden
Till ett af husen vid Lorensbergsplanaden.

Inunder honom der bor en mäster som hamrar,
Till höger efter pianoskola man slamrar,
Till venster bor en, som „slagtar svin“ hela dagen,
Och ofvan om der hör man de „husliga“ slagen.

När dörrn han öppnar, så kommer os ifrån köken,
När som han eldar, så stannar inne all röken,
På alla väggarna märker han, att det fuktar,
Och öppnas fönstret, så käns det nå'nting som luktar.

Så hörde vännen jag nyss för mig sig beklaga;
Men ändå vill han sitt öde tåligt fördraga
Och stanna qvar der hela sista qvartalet,
Ty hyran — „förskottats“ och det är för galet.

Hvad mej beträffar, ifall jag deraf skall skryta,
Så vill helt ogerna lägenhet jag ombyta;
I tio år har jag dragits med min värdinna —
Och mera ombytlig ungarl kan man ju finna.

FUNDERINGAR.

Om kungarne kifvas, om kungarne skämta,
Om kungarne kyssa hvarandra på trut,
Strax börja de sqvallrande tungorna klämta,
Och ryktet kring verlden går braskande ut.
Men jag lefver stilla och jag lefver tyst;
Det hör, vill jag hoppas, till mina förtjenster,
Att verlden af mig ej hör endaste knyst,
När den gör sin dans vid mitt fenster.

När kungarne festa, när kungarne skåla,
Så vet hela verlden strax derom besked,
Ty „packet“ och fjeskarne ursinnigt skråla
I korus beskäftiga käftar ur led.
Men jag sitter tyst vid min halfstopsbutelj
Och filosoferar, så länge den räcker.
Jag slumrar på stolen, tills Bacchi revelj
Mig, arme sjusofvare, väcker.

När kungarne älska, när kungarne giftas,
Beprisas den sköna med rimmande ord,
Och kungliga skjortorna vädras och viftas
Af hvarje reporter på hela vår jord;
Men har jag väl fångslat min Hilma till slut . . .
Ja, när jag min lycka en gång kunnat hitta,
Gud nåde den lymmel, som icke vet hut,
Men kommer till mig för att titta! . . .

När kungliga livsvagnen välter i diket,
När kungen i nåder behagar att dö —
Att se på det pyntade kungliga liket
Stå svartklädda hofmän och trängas i kö.
Min ande far glad till en sällare kust,
När slut är på jordiska stormen och raset.
Jag tycker mig skåda hans anlete just,
Min björns, på begrafningskalaset! . . .

En „högstsalig“ ärfver den skönaste glorian,
Det har man ju tillfälle höra och se,
Och om han just icke blir stor i historian,
Så *står* han der likväl, fast — som en pygmé.
Fast ingen mig minnes, jag likväl är nöjd,
Ty ingen, platt ingen min bortgång begråter.
Men jag blir en „hjelte“ kanske på sin höjd
I — två eller tre anekdoter!

Om kungen i tiden gjort stora mirakel,
Man gjuter i brons då hans domnade ben,
Och se'n får han stå som ett annat spektakel
Uppå en utsirad och prunkande sten.
Men stode *jag* der blott en enda sekund,
Helt visst skulle gjutar'n och bildhuggar'n klämmas,
Ty genast jag körde dem båda på stund
Att sjelfve få stå der och skämmas!

PÅ "MASKIS."

Jag ger mig aldrig rast och ro,
Förr'n jag får roligt, må ni tro,
Och hvar som helst det lifvadt är,
Helt visst jag alltid träffas der.

Att också jag på maskis var,
Den saken är som dagen klar.
Min ankomst vill jag ej uppge,
Men hem jag åkte klockan tre.

Jag tog mig blott en enda dans
Med skönsta mö, i salen fanns,
Men jag den lilla lofvat har
Att icke nämna, hvem hon var.

Så vidt som saken jag förstod,
Var stämningen båd' glad och god,
Och blick jag såg, så eldig, varm,
Och jag såg rundad qvinnobarm.

Och jag såg mången knubbig vad,
Som alltid ses på maskerad,
Och gaz och tyll och sidentyg,
Och mycket mer jag såg i smyg.

Jag såg, hur clown han gjorde hopp,
Hur harlequin i salen lopp,
Hur arm om snörad midja höll,
Och hur en tös i dansen föll.

Uti en grotta såg jag, att
Min grannes lilla gumma satt,
Mot kavaljeren öm och kär,
Men — grannen sjelf var inte der.

Jag såg, hur sämjan kan ge rum,
Jag såg champagnens perleskum,
Såg, hur den göts inom korall,
Och jag såg såg fagra lockars svall.

Och mycket hörde jag ock med,
Af hvad som sägs på kärleksled,
När något par i lustpark smög
Och Amor gick bakom och ljög.

Men det är icke som sig bör
Att sqvallra om allt, hvad man hör,
Ty maskis den skall vara så:
„Man syns ej, men man fins ändå“.

Farväl då, glada maskerad!
Si, natten hafver varit glad. —
Vårt hela lif på jordens ring
Ar maskerad, när allt går kring.

~~~~~

PIGOBALK.

Hej, nu ska' vi sjunga en uppsluppen drill —
Förena båd' nöje och nytta —
Ty nu står för dörr'n tjugufjerde April,
När „tjenande systrar“ ska' flytta.

Här hören I, flickor, en vikingalag,
Från den mände ingen få vika;
Den skolen I lära hvarendaste dag
Och låta för eder predika.

En piga, som tagit sig tienst i ett hus,
Bör timmarna makligt förnöta,
Ej passe hon noga på eld eller ljus,
Ty brandkärn ska' någonting sköta.

Ej piga må flygta så rädd som en hind
För husbond' och ej honom klandra,
Ifall att han henne täcks klappa på kind —
Hon blott vände honom den andra.

Ej spare hon håller på husmoderns glas,
Ty gammalt bör realiseras,
Men passe hon på med att hälst slå i kras,
När „slagverket“ minst observeras.

Om hjertat det ligge ock henne hvar natt
Att sig vid sin fästeman fästa,
Och in uti kammarn hon smyge sin skatt
Och bjude'n från köket det bästa.

Om främmande kommer och pigan skall gå
Små ärenden till några ställen,
I hökareboden hon glömme sig då
Och prate till långt fram på qvällen.

Och finnes i huset de griniga små,
Hon bör dem alls inte fördraga;
Bak ryggen på matmor hon bör passa på
Att hårdhänt ge ungarna aga.

Achilleshäl fins det i huset kanske,
En svaghet, som man vill bevara,
Då åligge jungfru att vink derom ge
Åt nyfikna grannqvinnors skara.

Om piga en värdesak hittat i vrå
Och ingen har sett, hvad hon funnit,
Som eget det fyndet betrakta hon må
Och låtsa, som om det — försvunnit.

Men icke en rad jag er mera törs ge
I balken för nöje och nytta,
Ty just nu i dörrn jag min piga fick se:
Hon kunde bli ledsen och — flytta.

VI VILJA REFORM.

„Evigt kan ej bli det gamla“,
Luft behöfs i tidens qvalm,
Derför skola troner ramla!
Påstå jag och skräddar Palm.

En mår godt båd' sent och tida
Och har schaber till behag,
Medan andra nöd få lida,
Påstå skräddar Palm och jag.

En på dunbädd hvila tager,
En får krypa ned på halm;
Rättvis delning dervid svag är,
Tycka jag och skräddar Palm.

En får ord för tusen ega,
Andra bara lyda lag;
Men en hvar bör ha att säga,
Tycka skräddar Palm och jag.

De som bära dagens börda,
Odlar, hamrar, bryta malm
Och slikt mer, ock böra skörda —
Tycka jag och skräddar Palm.

Och så vilja vi för resten
Slå mot kyrkligt ok ett slag,
Ty vi tycka hin om presten,
Både skräddar Palm och jag.

Öfver veld och företräden
Sjunga vi begrafningspsalm.
Ej ny klut på gamla kläden
Lappa jag och skräddar Palm.

När arbetarn ej kan draga
Börda mer i ålders dag,
Ska' vi hand om honom taga:
Staten, skräddar Palm och jag.

När en äkta man vill skena
Öfver äktenskapets skalm,
Han bör få det, så förmena
Både jag och skräddar Palm.

Mycket i det sociala
Göra vi en vacker dag,
Men nu blott vi derom tala
Flitigt — skräddar Palm och jag,

Vi om åska be, som smäller,
Rensar ut ur tiden qvalm;
Om revolution det gäller,
Stöt på mig och skräddar Palm!

Må till sist mig ingen klandra
För min visa för i dag,
Ty vi skrifva inga andra,
Då vi skrifv — Palm och jag.

GÖTEBORGSDIMMA.

Vill du höra min sång om vår stad Göteborg,
Hur den ter sig just nu, så kör till!
Här är halfkvarters smuts uppå gator och torg
Och ett väder som sist i April.

Ibland husmassan hänger en dimslöja ned,
Så lågt ned, att man knappt kan gå rak:
Den kan skäras med knif, den kan ätas med sked,
Om för dimma man eljes har smak.

När som ute man går och man möter en vän —
Uppå Norra, på Södra, på Hamn- —
Ar det lögn att man känner det kräket igen,
Förrän dugtigt man klämt den i famn.

Funnos länkarna ej kring kanalernas rand,
Tror jag alleman plumsade i,
Och i dimma förgäfves man kryssar mot land,
Så nog fick man för alltid der bli.

Af kung Gustaf, som står uppå torget än qvar,
Jag ej skymt sett på fem dagars tid,
Och jag tror ej, vid Lützen så dimmigt det var,
När han fordomdags der stod i strid.

Och den tornväktarn, som uti Tyskan man satt,
Tror sig redan en himmelfärd gjort;
Ofvan moln, skild från st'an, känner han sig uppsatt
Och sig drömmer vid himmelens port. —

Skall polis taga fatt en, som fuffens har gjort,
Får konstapeln blott dimbilder se:
Genom dimman så lätt smiter skälm in i port,
Och långnäsigt polis går bre've'.

Slinker hisingsbo upp uti kärran helt full
Och kör gata framåt som besatt
Och kör spårvagn emot eller käring omkull,
Kan polis ej för dimma ta'n fatt.

Och om skinkan utaf ett stort Partilledssvin
Af långbenade odjur är full,
Så kan stadsvetrinär'n ej se skymt af trikin
För de otäcka dimmornas skull.

Om en yngling så kär stämmer möte en qväll
Med sin käreasta midt i allé,
Träffar *han* blott en ann', en tvätydig mamsell,
Och *hon* blott en „stygg karlslok“ får se.

STREJKER.

(1886.)

Strejkerna hör dessa dagar till,
Och jag för er här antyda vill,
Hur som lifvet ter sig,
När som hvar en ger sig
Till att strejka, så hans verk står still.

Ångslupsfolket strejkar så en dag,
Vi få stå på Bratten, Långedrag;
Eller den surprisen
Händer, att polisen
Strejkar, och då blir här „friska tag“.

Vårt renhållningsbolags valda trupp
Gör en dag en mycket smutsig kupp,
Strejka — och då få vi
Vackert just att stå i,
Tills det öfver öronen når upp.

Sta'ns jurister strejka ock en dag,
Och hur få vi allting då „i lag“? —
Bränvinsadvokater
Få, med mickels later,
Då husera efter sitt behag.

En gång lära Bacchi tjenare
Ses på strejk från krogen sig bege,
Och vid källargropen
Lundström står der snopen —
Ve! då bolagsmän och Smithen — ve!

En gång strejkar — tänk hvad huslig sorg! —
Hisingsgumman på vårt Grönsakstorg,
Och från Fiskhallsdisken
Mutter drar in fisken;
Då blir livvadt uti Göteborg.

En gång strejkar sotar'n i hvar kök,
Och hvar köksbjörn qväfves utaf rök.
En gång strejkar tuppen,
Så att på den kuppen
Hvarje höna knipes af en hög.

En gång strejkar hvarje militär
Från „köksmötet“ med sin jungfru kär.
Och då vill jag lofva,
Frun får inte sofva,
Förty Lotten „rysligt krasslig“ är.

En gång strejkar kungen i vårt land,
Och hvem skall om rodret då ta hand?
En gång händer åter,
Att hans undersåter
Strejka — och hur går han då i land!

Strejkas må det häde si och så,
Undertecknad strejkar ej ändå,
Ty om det jag gjorde,
Nog det hända torde,
Att man inga visor kunde få.

VID EN AFRESA FRÅN STOCKHOLM.

Farväl, du lifliga Mälarstad,
Du städse „trifliga“! Pigg och glad
Jag tågets pip på centralen hör
Och då mig bugar och gör honnör;
Jag mot dig vänder mig från perrongen
Och tackar hjertligt för denna gången —
Farväl, farväl!

Farväl, du glädtiga, väna mö,
Att mig berättiga blommor strö,
Det gör nog känslan, men jag är trött,
Och i kupén ska' jag sofva sött.
Men dessförinnan ett ord jag hade,
Jag upphof rösten mot dig och sade:
Farväl, farväl!

Farväl, I småholmar, grönklädt skär,
Och båt, som utbolmar rökmoln der,
Du Mälarbölja, som sakta göt
Din söta tår uti saltskumssköt,
Granitinbäddad Norrström, som glida
Jag sett i dsgsljus och nattetida —
Farväl, farväl!

Farväl, I smätäcka lustkastell,
I torn, som uppsträcka mot blå peil
En glimrig spira i solens sken!
Djurgårdsteatern och Vari'tén
Och trädgårdsparker och Bellmanseken
Och allt som kan sätta lif i leken —
Farväl, farväl!

Farväl, berömmande värda slott,
Uti dig gömmande landets drott!
Och Riddarhuset och Brunketorg,
Hvar byst af kungar (som gjort oss sorg)
Och riksdagshuset, der landets fäder
Ha stiftat lagar i ogjordt väder,
Farväl, farväl!

Farväl, I dragande kullor små,
I fjärilsjagande mör också,
Polis, som går här för ordnings skull,
Och hvar tripptrappande fin patrull —
Och vaktgardisten, som jämt är tvungen
Att för mig skyldra — och så för kungen —
Farväl, farväl!

Farväl, du böljande lif i stad,
Farväl, du sköljande Köhlers bad
Och Vasabryggan och skön Strömsborg
Och Oprislunden och Gustafs torg,
Och Mosebacke och Esplanaden
Och värdshus inom och utom staden —
Farväl, farväl!

~~~~~

Den första snön.

Nu börja de kyliga fingors fall,
Och vinden den spelar så isande kall,
Men det få vi tåla och vänjas vid,
Då så det skall vara i vintertid.

Kom, vinter, och vänn så blank och grann
Ditt glastak öfver det speglande „vann“,
Att lugnt blir der nere, der fisken går
Och lys på, hur Necken sin harpa slår!

Kom, vinter, och visa din norrskensnatt
Och ljusa hvalfvet af stjernor besatt,
Ditt rimfrosts-kägg uppå trädens gren,
Din glittrande snöglans vid solens sken!

Kom, lägg dina drifvor på bondens mark,
Lägg ut öfver tjärnet en väg så stark,
Att längs i skog man kan hemta ved
På hurtigt glidande, stålskodd med!

Sjung marken till hvila med nordans röst
Och bona med snöbräm vid Herthas bröst
Och göm liten blomknopp! Hvert grönklädt strå —
Bred varsamt ett snötäcke väl deruppå!

Gif skottarne skottår i land och stad,
Kälkåkande barnens dag gör så glad
Och uppå vår skridskoklubb tänk ett grand
Här nere vid Götarnas kala strand!

Låt bjellerklang ljuda båd' här och hist
Och tänk på arftagerskor först och sist,
Som bygga gladt på ett slädparti
Att Giftasmedtagna snart få bli!

När Vindsvale sitter på bergets kam
Och blåser tili dans hvitulliga lam,
Då är det ju muntert och friskt i nord,
I vänaste land uppå hela jord.

Det sköna, det friska, det älskar jag,
Det vare i sommar, i vinterdag;
Från hjertats fyrspis inuti barm
Jag alltid kan hålla mig lagom varm.

Så kom, snälla vinter, kom djerf och yr!
Kom gerna med nya behof och bestyr!
Af mig skall du alls inga snubbor ha.
Välkommen, trefliga pojke! hurra!

YINTERLIF.

Hej, för en vinterhätta
Och skridskois också!
Nu kan jag er berätta,
Att man kan kanor slå
På Slottsskogsdammen, på den
Blanka isen.

Och flickan går till skogen
Och är så varm och yr,
Och henne följer trogen
En flink och hurtig fyr
På Slottsskogsdammen, på den
Blanka isen.

Och pilt åt mö får fästa
Stålsko på näpen fot;
Att hjälpa så sin nästa
Kan ingen stå emot
På Slottsskogsdammen, på den
Blanka isen.

Och starka armar slingas
Ikring så smärta lif,
Och på det hala tvingas
Man ut för tidsfördrif
På Slottsskogsdammen, på den
Blanka isen.

Och alla som ä' kära —
Och mången nog det är —
Sin älsklings namn de skära
Med runor här och der
På Slottskogsdammen, på den
Blanka isen.

Om stundom „rofvor“ sättas,
De tagas upp igen,
Och „fallen“ underlättas
Ibland af en god vän
På Slottskogsdammen, på den
Blanka isen.

Man bju'r hvarandra händer,
På släp hvarann man tar;
Men hur man än sig vänder
Man ändå roligt har
På Slottskogsdammen, på den
Blanka isen.

Och armbågar bli „stötta“,
Och „knäskål“ bju'r man på,
Och benen blifva trötta,
Och „bakslag“ kan man få
På Slottskogsdammen, på den
Blanka isen.

Och blodet friskt pulserar
Och hjertat dunkar på;
När så man motionerar,
Man kan förträffligt må
På Slottsskogsdammen på den
Blanka isen.

* * *

Och stackars Necken hvilar
Djupt ner på grön korall
Och bara ler och smilar
Vid hvarje stiltigt „fall“
På Slottsskogsdammen på den
Blanka isen.

Och gumman hans — hans „harpa“ —
Går svartsjuk rundt omkring
Och fäller ord så skarpa:
„Skäms du då ingenting
I Slottsskogsdammen under
Blanka isen?“

FÖR ETT STJERNFALL.

Nu Oskarsda'n är öfver,
Och gudskelof för det!
Jag nämna ej behöfver,
Att ej hans majestät
För denna gången ärna'
Mig gifva någon stjerna.

Derför jag hela dagen
Gick rolig, tyst och from
Och fann mig ej bedragen,
När aftonposten kom
Och omvred rängens hjerna
På grund af fallen stjerna.

Jag älskar inte glitter
Och ytligt påhäng, grant,
Men dygd, som innerst sitter
Och verkar tyst och sant —
Och gör det goda gerna,
Ledd af en blygsam stjerna.

Men gerna jag för resten
Kan unna lull-lull-lull
Exempelvis åt presten,
Som blott för syndens skull
Oss andra „fär“ skall värna,
Ledd af en — himmelsk stjerna.

Jag unnar militären,
Som ofta luktat krut,
Så gerna att han bär en
Klick uppå sin surtut,
Ty lätt nog uti härna'
Går ner soldatens stjerna.

Ja, äfven herr grossören
Med kassakista full —
Ifall han deraf strör en
Hand full ut utaf gull —
Jag unnar mer än gerna
Båd' titlar, band och stjerna.

Och om jag konung vore,
Jag gäfve en och hvar,
Den lille som den store,
Som ingen stjerna har;
Ja, åt hvar nordisk tärna
Jag också gaf en stjerna.

De snälla skulle gifvas
Som uppmuntring ett band,
De „stygga“ skulle drifvas
Bli snälla efter hand —
Och ingen kunde spjerna
Emot, när han fick stjerna.

Åt gubbe, silfverhårig,
Bör stjerna „man“ bestå,
Åt kraftig medelårig,
Åt lindebarn också;
Från ingen må hon fjerna
Sig bort, den granna stjerna!

Och stjernorna de klara
De gå sin gilla gång,
Mig ha de roat bara
Som stoff för liten sång;
Det händer nog ej gerna,
Jag därför får en stjerna.

] JÄMMERDALEN.

Presterna säga vårt lif är eländigt,
Och jag vill ej disputeras dermot,
Men till att jämra sig är så behändigt
Och visa griniga miner och knot.
Visst är vårt lif oss ibland till besvär,
Men vi få ta det, precis som det är.

Redan när nasus vi sticka i världen
Och skåda kring oss i jordlivets vals,
Märkes det tydligt, att tråkig är färden,
Ty vi anträda den med att ge hals,
Och utan hänsyn till väderlek har
Man ju den oturn att komma helt bar.

Huset blir vändt upp och ned på för gästen,
Tanter få snattra sin mun utur led,
Faddrar besväras, besväras gör presten,
Och stackars fargubben svettas nog med;
Barnflickan sedan, hon spelas det spratt
Att ej få soiva på saken hvar natt.

Tiden flyr undan, om ock den går sakta.
Man tar ut steget och börjar att gå,
Och huru väl man än låter sig vakta,
Ramlar man och slår sig gulgrön och blå —
Och till stort nöje för mor och för far
Genast till lipen en stackare tar.

Så komma ännu mer brydsamma dagar,
Då ej mer mamma får hållas i kjol'n,
Och då, hur än man för tandvärken klagar,
Man måste stafva och plugga i skol'n,
Frukta för baklexor, darra för stut
Och för kamrat-„gisk“, då timman är slut.

Lurfvig i luggen, på kinderna skrubbor,
Kommer så ofta man harhertad hem,
Nöjd med om bara det stannar vid snubbor,
Efter som man har förtjent litet kläm;
Men huru tusan det knallar och går,
Fly de rätt hastigt, de pluggiga år.

Dogmernas långhalm se'n högtidligt sväljes,
Då man får läsa sig fram för en prest.
Och när se'n yrke och lifsuppgift väljes,
Då blir det krångligt nog att välja bäst.
Se'n hugger allvaret fast med sin klo
Uti ett medborgarämne, må tro.

Verka och tåla, se såpbubblor bräckas,
Pröfva på verklighet, pröfva på dikt,
Hoppas, misströsta, bli djerf och förskräckas,
Luttras i strid mellan känsla och pligt,
Göra godt anlopp, bli stukad, ta' törn,
Känna sitt lejonmod knäckt af en björn;

Därskaper göra, som ledsamhet skapa,
Söka sig vänskap, som värdelös är,
Sig i två strålande ögon förgapa,
Gå der och tråna, se dum ut och kär —
Sådant och mer, som ej nämna jag vill,
Hörer de åren, det lifsstadiet till.

Efter det kommer kapitlet om „Giftas“,
Då man med ställning och sin lilla börs
Ordnat det så, att ett bolag kan stiftas.
Vexel på framtiden draga man törs —
Då börjar allvarets allvar, minsann,
Annars så går det precis som det kan.

BESEGRAD.

Man strider emot uppå tusende vis,
Men ödet det knekar och spinner,
Och uppå sin höjd man i striden blir vis,
Men hjerta och känsla bli kalla som is,
Det är hvad man vanligast vinner.

Mot åren förgäfves den väntande mö
Konstmessigt försöker att spjerna,
Ty skrynklorna komma och blicken blir slö,
Trots pudret än rödt och än hvitt har som snö
Till buds för den åldrande tärna.

Förgäfves mot sjukdomens frätande mask
Till strids man herr doktoren hämtar,
Med helt batteri uppå flaska och ask,
Allfrätaren är i sitt stridssätt för rask,
Och slocknar det gör bäst det flämtar.

Hon strider emot, lilla tjusande mön
Och vill ej ens parlamentera,
Ty än är hon ung och kringfjäsad och skön,
Men älskaren kastar ej yxan i sjön,
Och sist ses hon kapitulera,

Han strider, den äkta, den brummande man,
När frun förer krig mot hans kassa,
Men bara för freds skull ej länge han kan,
Och hellre besegrad han står der, än han
Blir mål för de „tärpilar“ hvassa.

Det lilpytta folket försvarar sitt land
Och kämpar så modiga strider,
Men hungrig eröfrare blodar sin tand,
Och svärden de blixtra vid synviddens rand —
Den lille blir slukad omsider.

En stackare, kastad på motgångens haf,
Har tillvaron kämpat med heder,
Men lifvet är kärt, och de hungriga kraf
De hviska: strid tappert! gå ej uti qvaf! —
Som tjuf faller stackaren neder!

Och strider emot gör den både tyrann,
Förtryckarn och herrskarebråten
Och magten och väldet har den som det kan,
Men sist dock en hvar ju sin öfverman fann —
I putten går så hela stäten.

In summa af hvad som är sagdt ville jag
För läsaren klart skulle falla,
Att huru än strides här dag ifrån dag:
Allt bundet är af den välsignade lag,
Att allt måste strida och — falla!

VI HA DET!

Vårt land är fattigt, så hör jag klagas,
Och oftast frestad jag är att tro't,
Men också tror jag, här kan andragas
Nog etwas anders, som talar mot.'

Vi ha ju skogar, som aldrig tryta,
Och fjell, som ständigt behålla snön;
Ur våra berg kan man malmer bryta,
Och dussinskepp ha vi uti sjön.

Vi ha järnvägar i banor långa,
Som ifrån kuster till kuster gå,
Och vackra floder och dito många,
Förutom vår gamla — Mölndalså.

Vi ha ju prostar med stora magar,
Skolmästare med för liten lön;
Och Sala silfver bryts alla dagar,
Och guldsand vaskas på Bömmelön.

Vi ha poeter, som harpoleka
Och sjunga psalmer à la Wirsén,
Och realister, som groft förneka
Båd' gud och den som han såg, Filén.

Vi ha ju tunntals af god potatis,
Och vi ha Smithen som lagar till,
Utaf den varan sitt quantum satis
Och ut vil skären der ha' vi sill.

Vi ha godtemplars och blåa bandet
Och skräddar Palm, som är social,
Och kolpörtörer, som bort på landet
Omvända flickor i tusental.

Vi ha en kung, som vi alla vörda,
Och Skåneherdig (hva' heter han?);
Af skatter ha vi en dugtig börda
Och militär, som är stark och grann.

Vi banker ha, som ta' liten ränta,
Och Folkbank, som tager litet mer,
Och människovänner, som smått procenta,
Och krogar få vi ju fler och fler.

Dessutom lära vi ega dygder,
Ett fä- och moderne-arf rätt stort,
Ty mod och mandom i svenska bygder
Derom är ryktet ju vida spordt.

Lägg så här till våra fagra tärnor —
En nordisk flicka med ögon blå;
Jag svär vid Venus och alla stjernor:
Vårt land så fattigt ej är ändå!

PÅ HERRSKAPET PETTESSON SKULLE
SKILJAS.

Herrskapet Pettersson — ja, läsaren vet ju hvar de bo, i eget hus i Annedal — skulle skiljas. Se, det var som så, att det hade blifvit litet smolk i mjölken, alldeles som det brukar bli för hisingsgummorna å vårt salutorg ibland. Pettersson tog in hyrorna och lade dem på kistbotten, en ekkista, för öfrigt, som han sjelf gjort, ty han var snickare och arbetade som en slaf, innan han fick ihop eget hus och lika stort värde på bankerna.

Frun hade gått sedan i somras och önskat sig en brüsselmatta, men gubben slog döförat till — alldeles som stadens stöttepelare bruka göra för allmänna missnöjet — han kramade om plånboken och knöt handen om nyckeln till kassakistan. Gumman talade kärliga ord och smekte honom, men då bara småsjöng han och låtsade, som polisen brukar vid upprädena emellanåt, hvarken höra eller se.

Hon gret till slut så ymnigt, att hvar Pettersson gick fram och famlade med händerna, råkade han på en genomvåt näsduk af äkta hellinne. Gumman P. brukade alltid köpa sina näsdukar af marbo-Anders på torget i Larsmessotid och gjorde aldrig affär med „linne-judar“. Men han var obehaglig och hård som ett procentarehjerter, och förgäfvdes *höll* gumman sig „på mattan“.

Hon sade honom också, att han ej hade något hjerta, och det trots doktor Fries sagt honom, att han hade ett som var något för stort.

Hon sade honom äfven, att han aldrig älskat henne, men deremot vitnade åtminstone fyra stora pojkllymlar, hvaraf tre voro till sjös och en i handel, jämte många andra omständigheter, deribland den att han för ett par år sedan dragit upp henne ur sjönöd, när hon badade vid Styrsötänge och höll på att bli der och han gaf sig i och dervid förstörde sina nya söndagseftermiddagsgäbortkläder och fick sin silfverrofva fylld med saltvatten.

Och när „Lärkan“ stod på grund i somras och herrskapet var med, vek Pettersson inte ett ögonblick från Lovas sida; han till och med höll i hennes kjol. Folk som äro elaka, och sådana gifvas alltid, kunde väl säga att det var rädsla, men det var trogen kärlek, var det, som höll i sig med döden för ögonen.

Fru Pettersson bjöd till sig några vänninor, som hon bad tala om, så mannen hörde det, huru vackert det vore med en matta, och hon lät en affärsman postledes sända in prisuppgifter på mattor, hvilka prisuppgifter föllo gubben i händerna, men han såg ut som en paraplymakare då det regnar.

Och han låtsade sig ingenting begripa, utan tog allt lugnt som en filbunke. Hon satte sig i ett soffhörn och låtsade sig ha fått tandvärk i följd af drag, men som Pettersson lagt in golfvet sjelf, visste han att hvarje tilflog var tät som Skandinaviska banken, och det var lika omöjligt för vinden att spela der, som det är omöjligt för en klass skolpojkar att sitta stilla, då en positivhalare med ty åtföljande markatta excellera på skolgårdsplanen.

Pettersson gick och smålog i smyg och såg ut som: det blir ingen matta af det!

Då lät hon maten blifva vidbränd, något som var Petterssons fasa, men han teg och sväljde, tålig som Job. Hon smusslade bort den ena hufvudkudden, trots hon visste gubben inte kunde sofva utan att ha högt under hufvudet. Han teg och byltade ihop benfodralen och lade dem under kudden, och det blef ingen matta af.

Fru Pettersson var utom sig; hon skaffade sig „Stridsropet“ och strödde det i många exemplar i rummen, derföre att hon visste det gubben hatade frälsningsarmén. Hon lät vedboddörren stå olåst en natt, något som hon visste under vanliga förhållanden skulle bringa gubbens lynne ur jämnvigt, men han rökade sin pipa morgonen derpå lika lugnt som stadsfullmäktige taga frågan om Fattighus- och Mölndalsåns förpestande vatten.

Hon skar sina liktornar med hans rakknif, men han knappt vred på hufvudet för att se deråt. Hon slog så mycket vatten i blomsterkrukorna, som stodo på bordet, att det rann öfver och flödade på hans der uppradade pappersluntor, hvaribland befunno sig både skuldsedlar och andra värdehandlingar, men han lade lugnt papperen i kakelugnsnischen för torkning och låtsade som om det hade regnat.

Hon lockade in främmande hundar, gaf dem mat och lät dem ligga på Petterssons nattrock, och Pettersson skulle hellre haft en förfallen vaxel i Enskilda än att se hundar; han tålde ej för sitt lif släktet Canis, sedan en medlem deraf angrep honom i unga dagar och tog ett stycke ur hans onämnbara, då han en dag var hos en släkting på

landet och stod på lur bakom en trädgårdsmn för att lyssna på värdens döttrar, som talade om kärleksäventyr. Men Pettersson var obeveklig, hvarken lock eller vänlighet eller förtretlighet och retlighet kunde någon mätta åta komma.

Då beslöt fru Pettersson, drifven till det yttersta, att taga ett förtvifladt steg.

— Pettersson — sa' hon med gråten i halsen — du är en tyrann; vi måste skiljas!

Pettersson sköt upp glasögonen och tittade på gumman och molteg ett ögonblick, hvarpå han med säker röst utbrast:

— Menar du verkligen det, Lova lilla!

— Ja gu' menar jag så! — sade hon och satte en hand i hvar sida och såg bestämd ut.

— Du får resa till Köpenhamn, straxt, och så stämmer jag dig för du har förlupit mig.

— Ska' jag skicka bud efter doktor, du mår visst illa, Lova lilla! — sade Pettersson stillsamt och fromt.

— Jaså, du vill inte, då skall du få se hvad jag går och gör — menade fru Pettersson och började rifva af sig hvardagskläderna och ryckte upp dörrarna till klädskalet.

— Är det din mening, så skall jag väl göra dig till viljes — sade gubben, som kände sin galanta och visste, att hon i häftigheten var i stånd till att begå dårskaper.

— Ja visst är det — sade hon och lät helgdagskjolen sjunka ned. Res, res straxt, ty du är ett odjur!

Pettersson såg på sin klocka. — Fem — mumlade han; om en timma skall jag vara färdig; skall bara ordna några papper.

Frun teg och började taga på sig hvardagsdrägten igen. Hon såg på honom i smyg; så lätt trodde hon ej, att han skulle gå in på det. Han gick in på sitt rum; hvad han gjorde der, visste hon icke, trots hon lyssnade vid dörren oupphörligt. Om en timma hade Pettersson, resklädd, sin lilla kappsäck i handen.

— Farväl då, Lova, och var inte för omild i stämningen; affärerna få vi ordna, då jag kommer tillbaka. Så räckte han henne handen; hon molteg och knep med ögonen, handen darrade och en darrning märktes också kring läpparna, men hon höll sig, och kort derpå var dörren stängd efter Pettersson. Men när hon sett honom skymta bort, då bröt tårefloden ut, och se'n gret hon alla dagar och vardt rent af förtviflad.

Och Pettersson var borta i fjorton dagar, och då han kom hem, sprang hon i hans armar och stortjöt af glädje. Och någon stämning hade hon ej uttagit och vill ej häller uttaga. Pettersson hade tusan inte varit i Köpenhamn; han hade varit i Kongelf hos en ungdomsvän, och der hade han haft roligt, spelat kägler och druckit tutingar och blifvit bror med stadsfiskalen och borgmästaren och klappat skänkmamsellen på gästgifvaregården under hakan m. m. Allt detta har han talat om i förtroende för mig, men en tidningsmenniska har svårt för att tiga med något. I förtroende nämde han ock, att han ämnar ge gumman en matta i julklapp, men alldeles frivilligt och utan påtryckning af skilsmessa och Köpenhamnsresa.

Det var den historien för omvexlings skull.

